

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด
MANAGEMENT OF CREDIT RISK FOR SUSTAINABILITY
OF ARMY WELFARE DEPARTMENT SAVINGS AND CREDIT
COOPERATIVE LIMITED

รตนกร แพรสี
RATANAPORN PARESHEE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด
MANAGEMENT OF CREDIT RISK FOR SUSTAINABILITY
OF ARMY WELFARE DEPARTMENT SAVINGS AND CREDIT
COOPERATIVE LIMITED

รตนภร แพรสี
RATANAPORN PARESHEE

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน

ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

ชื่อ สกุล

สิบเอกหญิงรัตนกร แพรสี

ชื่อปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชา และคณะ

การเงิน คณะบริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา

2557

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกอง หรือระดับรองผู้อำนวยการกอง เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารของสหกรณ์มีการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตในภาพรวมคือ ในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในการพิจารณาเรื่องการบริหารและติดตามสินเชื่อ คุณลักษณะของผู้กู้ ความสามารถในการชำระหนี้ หลักประกันสินเชื่อ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ผู้บริหารให้ความสำคัญเนื่องจากความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ผู้บริหารมีความเข้าใจและให้ความสำคัญป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปในทางที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น และเมื่อพิจารณาในรายด้านทุกชั้นตอนพบว่าการบริหารและติดตามสินเชื่อ ในการบริหารงานเป็นไปในทางที่ดีและการติดตามหนี้สินมีการจัดกระบวนการป้องกันความเสี่ยงรองรับไว้ ตามขั้นตอนในการติดตามหนี้สิน และคุณลักษณะของผู้กู้ตรงตามเกณฑ์ตามระเบียบสหกรณ์ ผ่านการตรวจสอบการขอกู้ตามขั้นตอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน และความสามารถในการชำระหนี้ ผู้บริหารพิจารณาตามวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อ และความสามารถในการชำระหนี้ตามที่กำหนดไว้ และหลักประกันสินเชื่อส่วนใหญ่ไม่ค่อยพบปัญหาเท่าที่ควร สหกรณ์มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ได้ให้ผู้บริหารเตรียมรับมือกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนและการบริหารสภาพคล่องให้ดี เหมาะสมกับเศรษฐกิจในปัจจุบันเพื่อความยั่งยืนของสหกรณ์ในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, ความเสี่ยงด้านเครดิต, ความยั่งยืน

Independent Study Title	Management of Credit Risk for Sustainability of Army Welfare Department Savings and Credit Cooperative Limited
Author	Sgt. Ratanaporn Pareshee
Degree Title	Master of Business Administration Program (M.B.A.)
Major program	Finance, Business Administration
Academic Year	2014

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate Management of Credit Risk for Sustainability of Army Welfare Department Savings and Credit Cooperative Limited. The data were collected through the interviews with executives such as division directors or vice directors who were requested to provide guidelines how to sustainably manage credit risk.

The research results revealed the overall credit risk management which was highly focused on the credit monitoring, follow-up management, borrowers' qualification inspection, borrowers' financial competence, and borrowers' secured credit. The management of the Army Welfare Saving Cooperative Limited demonstrated decent understanding of how to prevent future credit risk proficiently and effectively considering from their systematic procedures of how to monitor and follow up the loans according to the credit risk management plan. Problems in relation to credit risk was rarely found as the allowance for doubtful accounts had been set, which resulted in sustainable credit risk management and fluent administration suitable for the economy in the meantime as well as the future time.

Keyword : Management of Credit Risk, Credit Risk, Sustainability

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก ดร.ปริญญา มากถิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดร.ยิ่งเกียรติ ผู้เจริญวิบูลย์ และ ดร.พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ แก่การค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว เพื่อน และทุกท่านที่มีส่วนต่อการทำวิจัยนี้ได้เป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยนี้ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่าน ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้กรุณา ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ความรู้ คำแนะนำ และความคิดเห็นที่มีคุณค่าจนประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสภครุฑออกมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือ และให้ความอนุเคราะห์ในการอนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ รวมถึงการตอบข้อคำถามที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ อันพึงเกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทั่วไปไม่มากนักน้อย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าในการทำงานวิจัยอื่นๆ ต่อไป และหากมีสิ่งผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รตนภร แพรวสี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4 กรอบแนวคิด	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน	15
2.3 งานวิจัย วรรณกรรมและบทความที่เกี่ยวข้อง	40
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	45
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.5 วิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.1 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกองของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด	49
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 การอภิปรายผล	69
5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา	70
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	75
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	83

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์	49

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2.1	องค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์	9

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

วิกฤตการณ์เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2540 นั้น ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาทุนสำรองระหว่างประเทศตกต่ำ ปัญหาความเชื่อมั่นต่อค่าเงินบาท ปัญหาความไม่มั่นคงของสถาบันการเงิน ปัญหาของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่ต้องแบกรับหนี้เสีย หรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan : NPLs) เป็นจำนวนมาก และจากสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศในครั้งนั้น ส่งผลให้ปริมาณสินเชื่อ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน จนมาถึงปัจจุบันโดยรวม ยังคงมีปริมาณสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินเชื่อที่มีปัจจัยพื้นฐานมาจากการอำนวยการสินเชื่อที่ขาดการใช้ ดุลยพินิจและวิจารณญาณที่เหมาะสมรอบคอบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ระบบธนาคารพาณิชย์ (สรารุช สุริยวงศ์, 2549 : 1) จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่คอยกำกับดูแลสถาบันการเงิน จึงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุม ป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินที่อยู่ในความควบคุม ดูแล โดยมีนโยบายให้สถาบันการเงินทุกแห่ง จัดตั้งฝ่ายบริหารความเสี่ยงขึ้น เพื่อคอยดูแล กำหนดแนวทางและนโยบาย เพื่อป้องกันและควบคุมให้ความเสี่ยงต่าง ๆ ของสถาบันการเงินอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องและรองรับหลักเกณฑ์ในการดำรงกองทุนของสถาบันการเงินใหม่ ที่ทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศใช้ ดังนั้นการบริหารจัดการสถาบันการเงิน เพื่อให้สามารถแข่งขันได้และบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางความเสี่ยงที่สถาบันการเงินเผชิญอยู่ จากการเปลี่ยนแปลงขึ้นหรือลงตลอดเวลาของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และราคาหลักทรัพย์ ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อในกรณีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามสัญญา ความเสี่ยงจากการดำรงสภาพคล่องและเงินทุนที่ไม่เพียงพอ รวมทั้งความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญและมีมาตรการการป้องกันความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้เหมาะสม

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์การธุรกิจที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ

สหกรณ์ พ.ศ.2511 โดยมีสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกคือ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด จัดตั้ง

ขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2492 โดยข้าราชการในกรมสหกรณ์ (เดิม) และพนักงานในธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (เดิม) ต่อมาได้แพร่หลายไปในกลุ่มข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล สาธารณสุข พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนพนักงานในโรงงานเอกชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ที่มีความเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมั่นคงมาโดยตลอด ไม่ว่าจะพิจารณาจากการขยายตัวของสินทรัพย์ ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจเงินให้กู้ ตลอดจนผลกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งส่งผลดีต่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ และเป็นการสนับสนุนนโยบายการระดมเงินออมของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี และนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 เป็นต้นมา รัฐบาลได้กำหนดให้สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ดำรงสถานภาพอยู่ในสองฐานะ คือ การเป็นสหกรณ์ และสถาบันการเงิน

ในปัจจุบันหลายหน่วยงานได้ให้ความสำคัญในเรื่องความยั่งยืน (Sustainability) ถือเป็นแนวทางสำคัญในระดับโลก ซึ่งช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและพัฒนาการเชิงบวกต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลใน 3 มิติ ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งในมิติทางเศรษฐกิจ คือ ระบบเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่องในระยะยาว และเป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาทางเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปอย่างสมดุลและเอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความสามารถในการแข่งขัน และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้น จะต้องมาจากกระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด ลดปริมาณของเสีย ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและไม่สร้างมลพิษที่จะกลายมาเป็นต้นทุนทางการผลิตระยะต่อไป รวมทั้งเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547)

สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักของสหกรณ์ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแบ่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร 2) ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก 3) รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น 4) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ 5) ให้เงินกู้แก่สมาชิก 6) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน 7) ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ 8) ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว 9) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ 10) กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ใน

กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ชื่อ ถิ่นกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สิน สิทธิครอบครอง ภูมิลำเนา เช่า หรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขาย หรือ จำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก 11) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก 12) ขอหรือ ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด และ 13) ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องใดการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ สหกรณ์ (สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด, 2544 : 2-3)

โดยในส่วนของ การให้เงินกู้ สหกรณ์มีการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและยอมรับได้ เพื่อลด ต้นเหตุนำไปสู่สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan หรือ NPL) ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรายได้และเงินกองทุนของสหกรณ์ ความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวกับการอำนวยการสินเชื่อ ทั้งสินเชื่อที่เป็นสินทรัพย์และส่วนที่เป็นภาระผูกพัน เช่น การให้กู้ยืม การรับรอง หรือการค้ำประกัน ดังนั้น สหกรณ์จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบการจัดการที่เป็นมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็น ด้านนโยบายสินเชื่อ การจัดองค์กรสินเชื่อในสหกรณ์ ระบบการอนุมัติสินเชื่อ การวิเคราะห์สินเชื่อ การติดตามตรวจสอบ รวมถึงตลอดไปถึงระบบรายงานสินเชื่อปัจจัยความเสี่ยงด้านเครดิต มีทั้ง ปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์ไม่สามารถควบคุมได้ แต่สามารถลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ และปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงที่สหกรณ์ควบคุมได้ โดยการบริหารและจัดการที่ดี การวิเคราะห์สินเชื่อและการประเมินความเสี่ยงเป็นงานอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก สหกรณ์ได้กำหนดหัวข้อการวิเคราะห์ไว้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สินเชื่อของสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน โดยเน้นความสามารถในการชำระหนี้ จากงบกระแสเงินสดของผู้กู้ เป็นปัจจัยหลัก สำหรับหลักประกันนั้น สหกรณ์ถือเป็นปัจจัยรอง นอกจากงานในด้านวิเคราะห์สินเชื่อแล้ว ยังมีงานในด้านการประเมินความเสี่ยงของเครดิต (Credit Risk Assessment) ในส่วนนี้ สหกรณ์มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสมาชิกสินเชื่อ (Credit Rating) มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 เพื่อประเมินความเสี่ยงของผู้ขอู้ ให้เป็นรูปธรรมและใช้เป็นปัจจัยในการอนุมัติสินเชื่อ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น (สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด, 2544 : 2-3)

สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จัดทะเบียนตั้งแต่ พ.ศ.2539 ถึงแม้สหกรณ์จะได้จัดกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต แต่ก็ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) เช่น มาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อ การกระจุกตัวด้านเครดิต ประสบการณ์ของพนักงาน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร(MIS) การประเมินคุณภาพของสินเชื่อไม่เหมาะสม การออกผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงิน การใช้ดุลพินิจส่วนตนในการอนุมัติสินเชื่อ การให้สินเชื่อเกินมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน การไม่คำนึงถึงวงจรธุรกิจ การสอบทานเครดิตที่ดี การให้สินเชื่อเกินความจำเป็น การเน้นการสร้างรายได้ การสร้างธุรกรรมภายในที่ไม่เหมาะสม ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในการประมวลผลข้อมูล และการกำกับดูแล ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก

จากกรณีการทุจริตของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น มีการสืบสวนสอบสวนพบข้อเท็จจริงว่า ช่วงระหว่างวันเวลาที่เกิดเหตุ ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2556 ถึง 8 ตุลาคม 2556 นายศุภชัย ศรีศุภอักษร ซึ่งขณะนั้นเป็นประธานสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด และทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด ได้กระทำการยกยอกทรัพย์อันเป็นเงินฝากและเป็นเงินเรือนหุ้นของสมาชิกที่ฝากไว้ โดยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จัดทำเอกสารการเงินเพื่อขออนุมัติการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งจากการตรวจสอบสัญญากู้ยืมเงินส่วนใหญ่เป็นการลงลายมือชื่อปลอม เท่าที่ดูในภาพรวมพบว่ามี 4 - 5 สัญญา เป็นนิติบุคคลที่ถูกอ้างชื่อในสัญญาเงินกู้ เบื้องต้นมีพยาน 2 - 3 บริษัท ที่ออกมาแสดงตัวว่าถูกปลอมแปลงลายมือชื่อไปขอกู้เงิน และยังมีบางบริษัทที่มีชื่อนายศุภชัยเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นเพื่อเข้ามาทำสัญญากู้เงินกับสหกรณ์ฯ เชื่อว่าการทำสัญญา 33 ฉบับดังกล่าวไม่มีจริง แต่ทำขึ้นเพื่อปกปิดการส่งจ่ายเช็ค 878 ฉบับ แล้วนายศุภชัย ศรีศุภอักษร ได้นำเงินออกไปจำนวน 8 ครั้ง รวม 27,642,000 บาท (RYT9, 2557 : 1) ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร สมาชิกสหกรณ์และกระทบต่อระบบสหกรณ์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด อย่างยั่งยืน เพื่อจะได้นำผลการวิจัยดังกล่าว มาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้สมาชิกของสหกรณ์ได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

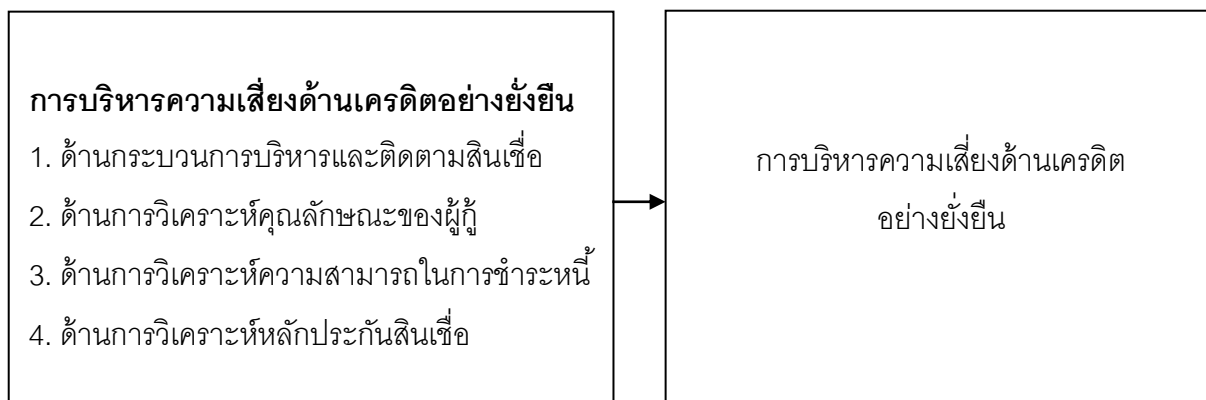
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกอง ระดับ 7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน (สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด, 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกอง ระดับ 7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน ซึ่งมีจำนวนที่แน่นอน (Finite Population) เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเลือกประชากรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.4 กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด เกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ 2) ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ 3) ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ และ 4) ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบการปฏิบัติการด้านบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด เพื่อไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ต่อไป

1.6 นิยามศัพท์

ความยั่งยืน หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมใดๆ ที่ทำให้เกิดความเจริญหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และมีลักษณะอยู่คงที่ถาวร เพราะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การบริหารความเสี่ยงอย่างยั่งยืน หมายถึง กระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบที่จะช่วยให้สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถเชื่อมโยงกลยุทธ์ กระบวนการทำงาน คน เทคโนโลยีและคลังความรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งจะมีลักษณะอยู่คงที่ถาวร เพราะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่สหกรณ์ออมทรัพย์ได้ทำการตกลงกับสมาชิกในการให้สินเชื่อ แต่สมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น ผู้กู้ไม่สามารถมาชำระหนี้ให้ตรงตามเวลาที่กำหนด หรือขาดการเป็นสมาชิกภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ติดต่อกัน 3 เดือน ซึ่งเหตุทั้งหมดนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อรายได้และเงินทุน ของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ หมายถึง การประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมอย่างเพียงพอ เป็นประจำ การพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม การพิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา การติดตาม การใช้งบการเงินสินเชื่อ และการสอบทานความเหมาะสมของหลักประกัน เปรียบเทียบกับฐานะปัจจุบันของผู้สัญญา เป็นต้น

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ หมายถึง การพิจารณาคุณลักษณะ คุณสมบัติของลูกหนี้ ตลอดจนความตั้งใจจริงและความน่าเชื่อถือที่จะชำระคืนหนี้ เช่น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้านพื้นฐานทางครอบครัว การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืมด้านการศึกษา และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านฐานะทางสังคม เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง การตรวจสอบความสามารถของผู้กู้ยืมในด้านรายได้ การตรวจสอบประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา และการตรวจสอบความสามารถในการหารายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้หลัก เป็นต้น

4. การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ หมายถึง หลักประกัน ซึ่งเป็นแหล่ง ในการชำระคืนหนี้แหล่งที่สอง หากลูกหนี้ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น การตรวจสอบสภาพคล่องของหลักประกันสินเชื่อ การตรวจสอบเรื่องความเพียงพอของหลักประกัน หรือการค้ำประกัน และความสำคัญเรื่องมูลค่าของหลักประกัน ต่อสินเชื่อ เป็นต้น

สหกรณ์ออมทรัพย์ (Saving Co-operative) หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก โดยสมาชิกแต่ละคนออมรายได้ฝากไว้กับสหกรณ์ในลักษณะการถือหุ้น นอกจากนั้น หากสมาชิกประสบความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเงินก็สามารถช่วยเหลือได้โดยการให้กู้ยืม ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะต่ำกว่าสถาบันการเงินทั่วไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน
- 2.3 งานวิจัย วรรณกรรมและบทความที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

2.1.1 โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์

การจัดการโครงสร้างของสหกรณ์เป็นการเชื่อมโยงระหว่างขั้นตอนการวางแผนและ ควบคุมไปสู่ความสำเร็จของสหกรณ์ มีรูปแบบการจัดกลุ่มงาน ขอบเขตงานอำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบของกลุ่มบุคคลในตำแหน่งต่างๆ ตลอดจนสายการบังคับบัญชาในสหกรณ์ออม ทรัพย์ ที่สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1.1.1 องค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์

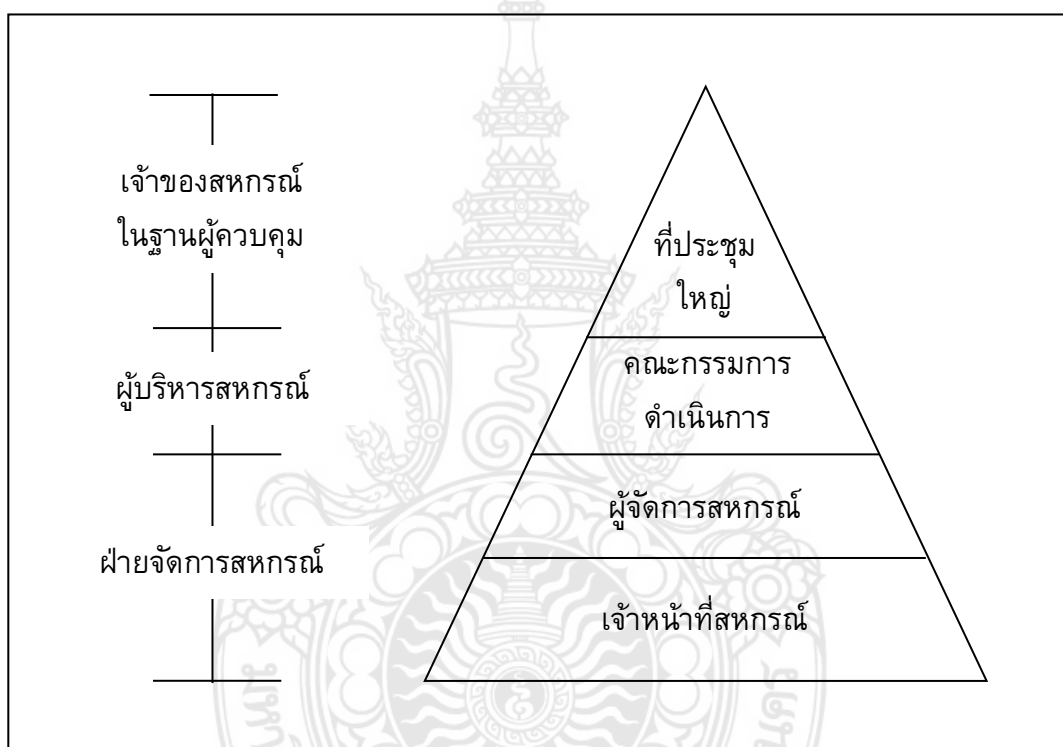
เมื่อพิจารณาองค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์อาจจำแนก ได้เป็น 3 ส่วน ดังภาพ 2.1 ได้แก่ (จุฑาทิพย์ ภัทรวาท, 2543 : 32 -33)

2.1.1.1.1 ส่วนของเจ้าของสหกรณ์ในฐานะผู้ควบคุมในโครงสร้างของ สหกรณ์ออมทรัพย์ องค์ประกอบที่มีอำนาจสูงสุด คือ ที่ประชุมใหญ่สมาชิก ซึ่งอยู่ในฐานะเจ้าของ และผู้ควบคุมสหกรณ์ ซึ่งที่ประชุมใหญ่สมาชิกจะให้อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบ กิจการเพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนตนในการควบคุมสหกรณ์อีกส่วนหนึ่ง

2.1.1.1.2 ส่วนของผู้บริหารสหกรณ์ในโครงสร้างส่วนผู้บริหารสหกรณ์ ได้แก่ คณะกรรมการสหกรณ์ ซึ่งจะทำหน้าที่ในการบริหารสหกรณ์แทนสมาชิกโดยสมาชิก

2.1.1.1.3 ส่วนของฝ่ายจัดการ จะประกอบไปด้วยผู้จัดการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ซึ่งจะทำหน้าที่ในการจัดการสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ภายใต้การอำนวยการของฝ่ายบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ 2.1 องค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์

ที่มา : จุฑาทิพย์ ภัทรวาท (2543 : 32)

2.1.1.2 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์

การพิจารณาอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์ประกอบในโครงสร้างของสหกรณ์จะชี้ให้เห็นถึงขอบเขตการรับผิดชอบขององค์ประกอบต่างๆ ว่าใครมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร ซึ่งหากทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างเหมาะสมก็ย่อมเกิดผลดีต่อความสำเร็จ

ของสหกรณ์และบริการที่สมาชิกต้องการ ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์ประกอบในโครงสร้างสหกรณ์ออมทรัพย์ดังภาพ 2.1 ดังต่อไปนี้ (จุฑาทิพย์ ภัทรวาท, 2543 : 34-41)

2.1.1.2.1 ที่ประชุมใหญ่สมาชิก องค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่สมาชิก อาจประกอบด้วยสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกเข้าร่วมประชุม (เป็นไปตามข้อบังคับสหกรณ์) โดยทั่วไปการประชุมใหญ่สามัญประจำปีจะประชุมภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่สมาชิกในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุดของสหกรณ์ที่ประชุมใหญ่สมาชิกย่อมมีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจหรือลงมติใดๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับข้อบังคับ จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์ การใช้จ่ายเงินของสหกรณ์ ฯลฯ หรือที่ประชุมใหญ่ สมาชิกเป็นองค์กรที่สมาชิกสหกรณ์จะมาใช้อำนาจหน้าที่ของตนในฐานะเจ้าของสหกรณ์ในการควบคุมดูแลสหกรณ์ของตนตามวิถีทางประชาธิปไตยนั่นเอง

2.1.1.2.2 คณะกรรมการดำเนินการ องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการ ได้แก่ กรรมการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่คัดเลือกจากสมาชิกตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ตามปกติ คณะกรรมการดำเนินการจะเลือกตั้งกรรมการด้วยกัน โดยให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ 1 คน รองประธานกรรมการ 1 คน หรือหลายคนตามความเหมาะสม และอาจมีตำแหน่งเหรัญญิกและเลขานุการด้วยก็ได้

ในฐานะที่เป็นตัวแทนสมาชิกและได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บริหารสหกรณ์ คณะกรรมการย่อมรับผิดชอบต่อที่ประชุมใหญ่สมาชิกที่จะบริหารงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายของที่ประชุมใหญ่สมาชิก วัตถุประสงค์ของสมาชิก เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกอย่างแท้จริง หากคณะกรรมการ ดำเนินการที่ผิดกฎระเบียบ ข้อบังคับโดยจงใจประมาทเลินเล่อ หรือทุจริต คณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการ คือ การเป็นผู้บริหารสหกรณ์โดยคณะกรรมการดำเนินการจะใช้อำนาจหน้าที่ผ่านทาง “ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ” ซึ่งปกติจะมีการประชุมกันทุกเดือนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารสหกรณ์ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามนโยบายของที่ประชุมใหญ่ โดยการกำกับดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์นั้นที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการอาจจะลงมติมอบอำนาจให้กรรมการคนหนึ่งคนใดหรือหลายคนเป็นผู้ดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตาม

ความเหมาะสม หรืออาจร่าง “ระเบียบ” ขึ้นมาเพื่อให้ฝ่ายจัดการถือปฏิบัติก็ได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการดำเนินการยังมีอำนาจหน้าที่สรรหาจัดจ้างและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้จัดการหรือพนักงานระดับสูงของสหกรณ์

2.1.1.2.3 คณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการ เป็นกลุ่มบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการดำเนินจากคณะกรรมการด้วยตนเอง เพื่อเข้ามาดำเนินการในภารกิจต่างๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าเหมาะสม หรือเพื่อประโยชน์ทางด้านการบริหาร สหกรณ์โดยปกติองค์ประกอบของคณะกรรมการอื่นหรือคณะอนุกรรมการ จะประกอบด้วย กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการหรืออาจผู้จัดการ หรือพนักงานระดับบริหารอื่นรวมอยู่ด้วยก็ได้ ซึ่งอาจมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการดำเนินการชุดนั้น

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอื่น ได้แก่ การปฏิบัติการแทน คณะกรรมการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย และให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาในเรื่องดังกล่าว ในที่ประชุมคณะกรรมการ ตัวอย่างเช่น

1. คณะกรรมการอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการบริหารและจัดการสหกรณ์ด้านต่างๆ
2. คณะกรรมการเงินกู้ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการหาเงินกู้ประเภทต่างๆ แก่สมาชิก
3. คณะกรรมการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวางแผนดำเนินการให้การศึกษาฝึกอบรมแก่สมาชิก รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพสูงขึ้น การกำหนดงบประมาณสำหรับการศึกษาอบรม รวมทั้งการจัดสมมนาสำหรับสมาชิก
4. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสหกรณ์ ทั้งในหมู่สมาชิกและบุคคลภายนอก

2.1.1.2.4 ที่ปรึกษาคณะกรรมการดำเนินการ ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการดำเนินการเพื่อเป็นที่ปรึกษา

อำนาจหน้าที่ของที่ปรึกษา คือการเสนอความคิดเห็นและคำแนะนำในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

2.1.1.2.5 ผู้ตรวจสอบกิจการ หรือคณะผู้ตรวจสอบกิจการ คือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกมาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของที่ประชุมใหญ่ในการควบคุมองค์การบริการซึ่งได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ

อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ได้แก่ การสอดส่องดูแลการปฏิบัติงาน คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการเกี่ยวกับนโยบายของสหกรณ์ โดยมีหน้าที่รายงานข้อเท็จจริงให้ที่ประชุมใหญ่สมาชิกทราบ ซึ่งถือเป็นมาตรการสำคัญที่มีประโยชน์ต่อการควบคุมภายในสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี

1. ผู้ตรวจสอบภายใน คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สหกรณ์จัดจ้างมาเพื่อปฏิบัติงานด้านการตรวจตราการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ

2. อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน คือการตรวจตราดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการและรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบ ซึ่งถือเป็นมาตรการสำคัญในการควบคุมภายในเช่นเดียวกัน

2.1.1.2.6. ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับการจัดจ้างเพื่อมาปฏิบัติงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบายของสหกรณ์ ผู้จัดการจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้จัดการ

อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการสหกรณ์ ผู้จัดการมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินการไปปฏิบัติโดยฝ่ายกระบวนกรจัดการ เพื่อการบรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมายของสหกรณ์ ในที่สุดผู้จัดการจะต้องบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายและอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ อยู่ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้จัดการเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการสหกรณ์อย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ

2.1.2 บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะเป็นสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์การธุรกิจ (Business Organization) ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2492 และหลังจากนั้นก็

ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ขึ้นในกลุ่มอาชีพต่างๆ อย่างแพร่หลายทั้งในกลุ่มข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล สาธารณสุข พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนพนักงานใน สถานประกอบการภาคเอกชนต่างๆ ทั่วประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากผลการดำเนินงานแล้ว นับว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถานที่ที่มีผลการดำเนินงานที่เจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และ มั่นคงมากโดยตลอดไม่ว่าจะพิจารณาจากการขยายตัวของสินทรัพย์ ธุรกิจเงินฝาก ธุรกิจการให้ เงินกู้ ตลอดจนผลกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งย่อมส่งผลดีต่อสมาชิกสหกรณ์ออม ทรัพย์ และสนับสนุนนโยบายการระดมเงินออมของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี และนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา รัฐบาลได้กำหนดให้สหกรณ์ออมทรัพย์ดำรงสถานภาพอยู่ในสองฐานะคือ การ เป็น “สหกรณ์” และ “สถาบันการเงิน” (จุฑาทิพย์ ภัทรวาท, 2543 : 33)

2.1.3 หลักการบริหารสหกรณ์

ประยงค์ สายประเสริฐ (2535: 19) ได้อธิบายว่า การบริหารสหกรณ์คือ ทิศทางของ การบริหารประกอบด้วย การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ประจำวัน การควบคุมดูแลผู้ที่อยู่ได้บังคับ บัญชา ในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการและรวมถึงการปฏิบัติงาน ต่างๆ ดังนี้

1. ระบุถึงลักษณะงาน และกำหนดแผนในการทำงาน
2. มอบหมายงานเฉพาะอย่างให้แก่บุคคลรับไปปฏิบัติ
3. ออกคำสั่ง ให้คำแนะนำและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงาน
4. กำหนดมาตรฐานของงานและจุดที่จะควบคุม
5. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนงานต่างๆ
6. รักษาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน
7. พัฒนาผู้นำที่จะทำหน้าที่กำกับและควบคุมงาน

โดยมีทิศทางของการบริหารที่ประสบความสำเร็จดังต่อไปนี้

1. กำหนดแผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ และนโยบายที่ดีขององค์การ
2. ดำรงโครงสร้างขององค์การที่ดีไว้ เสริมด้วยการมีบุคลากรที่มีความรู้

ความสามารถ

3. มีพนักงานที่มีคุณธรรมสูง

2.1.4 สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2539 ตั้งอยู่ที่กองตุลาการ กรมสวัสดิการทหารบก ถนนราชสีมา แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร
2. ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
3. รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น
4. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
5. ให้เงินกู้แก่สมาชิก
6. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
7. ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
8. ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
9. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
10. กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ชื้อ ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครอบครอง กู้ ยืม เช่า หรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขาย หรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนองหรือรับจำนองด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
11. ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
12. ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด
13. ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องใดการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีการดำเนินงานดังนี้

1. การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำ จากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

2. การให้เงินกู้ เงินกู้ที่นั้นอาจให้ ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์ และสหกรณ์อื่น ซึ่งสิทธิของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีดังนี้

1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการ

สหกรณ์

4. ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์

5. สิทธิอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

และหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
2. เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
3. ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์การที่เข้มแข็ง
4. ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและ

มั่นคง (สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด, 2544 : 1-3)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน

2.2.1 ความหมายของความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง

สำหรับคำนิยามหรือความหมายของความเสี่ยงได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายคน เฉลิมพล ดุลสัมพันธ์ (2544 : 68) ได้อธิบายความหมายของ ความเสี่ยง ว่าหมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน อันจะส่งผลกระทบต่อความเสียหายหรือความล้มเหลวแก่บุคคลหรือองค์การนั้นๆ ได้ ดังนั้น ความเสี่ยงจึงมีความสัมพันธ์กันระหว่าง เหตุการณ์ การกระทำ สถานการณ์ ความเสียหาย ความล้มเหลว ไพศาล เตียวงษ์สุวรรณ (2544 : 45) ให้ความเห็นว่า ความเสี่ยง หมายถึง โอกาส หรือความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดความเสียหายหรือความสูญเสียในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคต ซึ่งมีผลมาจากการตัดสินใจในการบริหารจัดการ และดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในปัจจุบัน ท่ามกลางสถานการณ์

ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และไม่ได้คาดคิดมาก่อน วสันต์ ยศสมแสน (2545 : 5) ได้กล่าวว่า ความเสี่ยง คือ โอกาสที่เหตุการณ์ต่างๆ ทั้งที่คาดคิดไว้ หรือไม่ได้คาดคิดไว้ก็ตาม มีผลกระทบในทางลบต่อเงินกองทุนหรือผลกำไรของสถาบันการเงิน โดยทั่วไปแล้ว ความเสี่ยงจะสามารถป้องกันได้เมื่อผู้บริหารมีความเข้าใจ สามารถทำการวัดและควบคุม และมีความพร้อมที่จะรองรับความเสี่ยงนั้น นฤมล สะอาดโคม (2548 : 30) และวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2555) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่าความเสี่ยง คือ ความไม่แน่นอนที่อาจนำไปสู่ความสูญเสียต่อการประสบกับเหตุการณ์ หรือ สภาวะที่เราต้องเผชิญกับสถานการณ์อันไม่พึงประสงค์ความไม่แน่นอน ทุกคนมีโอกาสที่จะเผชิญกับความเสี่ยง โดยมีความน่าจะเป็นหรือโอกาสในสิ่งนั้นๆ เป็นศูนย์

ดังนั้นการวัดความเสี่ยง (Risk) คือ การวัดความสามารถ ที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ อย่างเช่น การจัดทำโครงการเป็นชุดของกิจกรรม ที่จะดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคตโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ภายใต้กรอบเวลาอันจำกัดซึ่งเป็นการปฏิบัติการในอนาคต ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน และความจำกัดของทรัพยากรโครงการ ผู้บริหารโครงการจึงต้องจัดการความเสี่ยงของโครงการ เพื่อให้ปัญหาของโครงการลดน้อยลง และสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ประเภทของความเสี่ยง

ไพศาล เตียวงษ์สุวรรณ (2544 : 49) ระบุว่าความเสี่ยงมี 4 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การบริหารความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องกำหนดปริมาณเงินที่ให้สินเชื่อแก่สมาชิก และควบคุมกระบวนการในการปล่อยสินเชื่อให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการควบคุมคุณภาพของสินเชื่อที่ให้แก่สมาชิกให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่จะไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนในการดำรงชีพ โดยเฉพาะกรณีการให้สินเชื่อพิเศษแก่สมาชิกนั้น จะต้องใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อที่นอกจากจะพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้แล้ว จะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของ

การขอสินเชื่อของสมาชิกและการพิจารณาหลักประกันเพื่อใช้รองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วย

2. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ในเรื่องเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งในการดำเนินการจะต้องวางแผนในการจัดหาเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การใช้ไปของเงินทุนตลอดจนการจัดหาแหล่งเงินจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้เตรียมความพร้อมให้มากกว่าความต้องการใช้เงินในภาวะปกติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมีความคล่องตัว และรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านลบที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยที่ไม่ได้คาดคิดไว้ก่อนได้

3. การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารเงินลงทุน เป็นการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการนำเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ไปลงทุนประเภทต่างๆ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงซึ่งจะต้องมีความเสี่ยงสูงตามด้วย ดังกฎเกณฑ์ที่ว่า “High Risk High Return” ดังนั้น ผู้บริหารเงินลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องกำหนดสัดส่วนการถือครองทรัพย์สินหรือหนี้สิน โดยพิจารณาปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลาการถือครอง และการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยตามระยะเวลาต่างๆ ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงเป็นเงินได้อย่างรวดเร็ว และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามลักษณะทรัพย์สิน หรือหนี้สินแต่ละประเภท โดยรายละเอียดในการบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารเงินลงทุน

4. การบริหารความเสี่ยงจากการบริหารจัดการและการปฏิบัติการ โดยทั่วไปแล้ว ความเสี่ยงประเภทนี้จะเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ความผิดพลาดระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ความเสี่ยงประเภทนี้สามารถป้องกันได้ โดยการพัฒนาการฝึกอบรมให้แก่กรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จำเป็นในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบภายในสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อป้องกันความผิดพลาดทั้งที่ไม่ตั้งใจและตั้งใจที่อาจเกิดขึ้นได้

นฤมล สะอาดโคม (2548 : 30) กล่าวว่า โดยทั่วไปความเสี่ยงมี 6 ประเภท คือ

1. ความเสี่ยงที่ปรากฏ เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุบนท้องถนน
2. ความเสี่ยงจากความรู้สึก เช่น ความเสี่ยงจากภัยยาเสพติดที่เกิดขึ้นกับเยาวชน
3. ความเสี่ยงที่แท้จริง เช่น ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

4. ความเสี่ยงจากการเก็งกำไร เช่น ความเสี่ยงจากการนำเงินออมของครอบครัวไปลงทุนในตลาดหุ้น

5. ความเสี่ยงพื้นฐาน เช่น ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจฝืดเคืองและ

6. ความเสี่ยงเฉพาะ เช่น ความเสี่ยงจากอัคคีภัยสำหรับบ้านพักอาศัย

อย่างไรก็ดีความเสี่ยงใดความเสี่ยงหนึ่งอาจมีความสอดคล้องกับอีกความเสี่ยงประเภทหนึ่ง ความเสี่ยงที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเผชิญทุกวันสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลักๆ คือ

1. ความเสี่ยงที่แท้จริง

2. ความเสี่ยงทางการเงิน

3. ความเสี่ยงไม่ใช่ทางการเงิน

ซึ่งความเสี่ยงทางการเงิน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านราคาหรือความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางตลาด ที่ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ ความเสี่ยงทางราคานี้ อาจเป็นผลมาจากความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากการแลกเปลี่ยนเงินตรา ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพคล่องของสินทรัพย์อันเป็นผลให้ราคาสินทรัพย์เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อมูลค่าพันธบัตรและตราสารหนี้ อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นส่งผลให้มูลค่าของการลงทุนในพันธบัตรและตราสารหนี้ลดลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลง มูลค่าของการลงทุนในพันธบัตรและตราสารหนี้จะเพิ่มขึ้น ความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยนี้จึงวัดอยู่ในรูปแบบของเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตราสารหนี้ต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ความแปรปรวนของปัจจัยอื่นในตลาดส่งผลต่อความเสี่ยงทางการเงินในรูปแบบของมูลค่าหลักทรัพย์ที่ลดลง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือ การเปลี่ยนแปลงของราคาดัชนีที่ส่งผลให้มูลค่าของการลงทุนของกิจการมีความผันผวน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ส่งผลในการทางลบกับรายรับหรือรายจ่ายของบริษัทในรูปแบบของสกุลเงินต่างประเทศ ส่วนความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพคล่องของทรัพย์สินนั้นนับเป็นความเสี่ยงทางการเงินของการค้าด้วยเช่นกันแต่มักจะได้รับความสำคัญรองไปจากความเสี่ยงอื่นที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

2. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงจากการที่ลูกหนี้จะไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ตามสัญญาไม่ว่าจะเป็นไปโดยเหตุจำเป็นหรือความจงใจของ

ลูกหนี้ การลงทุนในตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยงที่ผู้ออกตราสารหนี้จะไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ตามสัญญา นอกจากนี้ Credit Risk ยังรวมถึงความเสี่ยงที่ลูกหนี้อื่นๆ จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา สำหรับธุรกิจธนาคาร Credit Risk รวมถึงความเสี่ยงที่ลูกค้าเงินกู้ของธนาคารจะไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามสัญญา และสำหรับธุรกิจประกันภัย ความเสี่ยงในรูปแบบนี้รวมไปถึงกรณีที่ลูกค้าหรือผู้เอาประกันจะไม่สามารถชำระเบี้ยประกันได้ตามสัญญาหรือบริษัทรับประกันภัยต่อ ไม่สามารถชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ตามสัญญา ฉะนั้น Credit Risk มีความหมายครอบคลุมกว้างกว่าแค่ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ ความเสี่ยงของ Credit Risk ในรูปแบบอื่นๆ และประเมิน Credit Risk โดยรวมของบริษัทได้

3. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงทางการเงิน อันเกิดจากความผิดพลาดและความไม่แน่นอนทางการดำเนินงาน เช่น กระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดการบันทึกข้อมูลทางการเงินผิดพลาด หากองค์กรขาดระบบการตรวจสอบที่ดีด้วย ความผิดพลาดเหล่านี้สามารถนำไปสู่ความสูญเสียการเงินที่สูงมากต่อกิจการได้ นอกจากนี้ความผิดพลาดในเรื่องของกระบวนการดำเนินงานภายในแล้ว ความเสี่ยงจากการดำเนินงานยังอาจเป็นผลมาจากโครงสร้างระบบของกิจการ ความผิดพลาดของบุคลากร และผลกระทบจากเหตุภายนอก ความเสี่ยงจากการดำเนินงานนี้มีความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงของกิจการเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะสามารถนำมาซึ่งความเสี่ยงทางการเงินแล้ว ยังอาจนำมาซึ่งความเสี่ยงอื่นของกิจการได้ด้วย

สรุปได้ว่า มีผู้กล่าวถึงความเสี่ยงไว้หลายประเภท ทั้งความเสี่ยงทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย ความเสี่ยงที่ปรากฏ เช่น ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ความเสี่ยงจากความรู้สึก เช่น ความเสี่ยงจากภัยยาเสพติดที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ความเสี่ยงที่แท้จริง เช่น ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ความเสี่ยงจากการเก็งกำไร เช่น ความเสี่ยงจากการนำเงินออมของครอบครัวไปลงทุนในตลาดหุ้น ความเสี่ยงพื้นฐาน เช่น ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจฝืดเคืองและความเสี่ยงเฉพาะ เช่น ความเสี่ยงจากอัคคีภัยสำหรับบ้านพักอาศัย และมีผู้กล่าวถึงความเสี่ยงในด้านการเงินว่าสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ความเสี่ยงด้านราคา หรือความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

2.2.3 ความหมายของความเสี่ยงด้านเครดิต

สำหรับคำนิยามหรือความหมายของความเสี่ยงด้านเครดิตได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายคน เฉลิมพล ดุลสัมพันธ์ (2544 : 68) กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงจาก

การให้สินเชื่อ เป็นปัจจัยเสี่ยงพื้นฐานที่สถาบันการเงินหรือสหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องประสบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะเสี่ยงมากหรือน้อยแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินหรือสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นๆว่าจะศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจถึงปัจจัยความเสี่ยงและหาทางแก้ไข ป้องกัน หรือควบคุมมิให้ความเสี่ยงเกิดขึ้นหรือให้โอกาสเกิดความเสี่ยงได้น้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ วสันต์ ยศสมแสน (2545 : 5) กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ลูกหนี้ล้มเหลว ในการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ทำหรือตกลงไว้กับสถาบันการเงิน สามารถเกิดขึ้นได้ทุกกรณีที่ผลสำเร็จของกิจกรรมขึ้นอยู่กับคู่สัญญา ผู้ออกตราสาร หรือผู้กู้ยืม ความเสี่ยงนี้เกิดขึ้นเมื่อสถาบันการเงินใช้เงินทุนไปในการให้กู้ยืมหรือลงทุน ทั้งรายการที่ปรากฏในงบดุลและนอกงบดุล ลักษณะการให้กู้ยืมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงประเภทนี้ ได้แก่ การให้กู้ยืมเป็นจำนวนสูงแก่ลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง หรือแก่ลูกหนี้ในกลุ่มเดียวกัน การให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือหรือที่มีความเกี่ยวข้องกัน เป็นความเสี่ยงที่พบได้มากที่สุดที่สถาบันการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย (2549 : 1) กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากคู่สัญญา (Counterparty) ของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ เช่น ลูกหนี้ของธนาคารไม่ชำระหนี้ตามเงื่อนไขในสัญญาอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อธนาคารได้ ความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวกับการอำนวยสินเชื่อ ซึ่งเป็นธุรกรรมหลักของธนาคาร ดังนั้น ธนาคารจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงด้านเครดิต(Credit Risk) อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาการประกอบธุรกิจทางการเงินของธนาคาร การจัดการด้านเครดิตได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันเป็นระบบการจัดการที่เป็นมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบายสินเชื่อ การจัดการองค์กร สินเชื่อในธนาคาร ระบบการอนุมัติสินเชื่อ การวิเคราะห์สินเชื่อ การติดตามตรวจสอบ รวมตลอดไปถึงระบบรายงานสินเชื่อ สราวุธ สุริยวงศ์ (2549 : 23) กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่คู่สัญญา ไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ รวมถึงโอกาสที่คู่ค้าจะถูกปรับลดอันดับความเสี่ยงด้านเครดิต เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ พิจารณาสินเชื่อ รับชำระหนี้ บันทึกข้อมูลลูกหนี้ การกำหนดวงเงินสินเชื่อ และอำนาจการอนุมัติ และการแยกบัญชีลูกหนี้รายตัว แยกออกจากบัญชีคุมลูกหนี้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง ความเสี่ยงที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ การลงทุน และการก่อภาระผูกพัน เช่น ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ ทำให้เจ้าหนี้เกิดความเสียหาย ธนาคารพาณิชย์จึงจำเป็นต้องมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

2.2.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2549 : 1 – 7) ระบุว่าปัจจัยความเสี่ยงด้านเครดิตแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก และปัจจัยความเสี่ยงภายใน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก

- **สภาพเศรษฐกิจ** การเปลี่ยนแปลงในส่วนของเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ เศรษฐกิจโลกเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และท้องถิ่น เช่น การเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติ การว่างงาน จะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านเครดิต โดยจะส่งผลในรูปของการเปลี่ยนแปลงวัฏจักรธุรกิจ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ปริมาณและคุณภาพสินเชื่อ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงในส่วนของเศรษฐกิจจุลภาค เช่น การขาดสภาพคล่อง หรือการประสบปัญหาการเงินจะมีผลให้ผู้กู้ยืมไม่สามารถ ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญา การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับจะมีผลต่อสถาบันการเงินในการปรับเปลี่ยนการกำกับดูแล ธุรกรรม รวมถึงคุณภาพ และความสามารถในการเรียกเก็บหนี้
- ปัจจัยที่มาจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่มีความสัมพันธ์กัน หมายถึงผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงในตลาดหนึ่ง ที่มีต่ออีกตลาดหนึ่ง ซึ่งมี 2 ลักษณะคือ เป็นความสัมพันธ์โดยตรงคือเมื่อมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหนึ่งก็จะส่งผลกระทบต่ออีกอุตสาหกรรมหนึ่งโดยตรง เช่น ถ้าอุตสาหกรรมก่อสร้างได้รับความเสียหายก็จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมที่ผลิตวัสดุก่อสร้าง กับความสัมพันธ์โดยอ้อมคือเมื่ออุตสาหกรรมใดได้รับผลกระทบก็จะส่งผลกระทบต่อให้อีกอุตสาหกรรมหนึ่งและจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังอุตสาหกรรมข้างเคียงทำให้ลูกค้าสถาบันการเงินประสบปัญหาด้านเครดิตจนไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างภาคอุตสาหกรรมน้ำมัน และภาคอุตสาหกรรมผลิตเหล็กกล้า ซึ่งดูเหมือนหนึ่งไม่มีความสัมพันธ์ในด้านผลกระทบถึงกัน จากอดีตที่ผ่านมา เมื่อราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกตกลงได้ส่งผลให้ทั้งสองภาคอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบด้านคุณภาพเครดิตที่เสื่อมลง เมื่อวิเคราะห์อย่างละเอียดจะพบว่า บริษัทผู้ผลิตน้ำมันเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีนัยสำคัญแม้จะมีความสัมพันธ์ทางอ้อมในเชิงธุรกิจกับอุตสาหกรรมเหล็กกล้าโดยการสั่งซื้อผลผลิตเหล็กกล้าผ่านบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์ชุดเจาะและท่อส่งน้ำมัน
- **การแข่งขัน** การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินในด้านการเติบโต การทำกำไรและ ความต้องการเป็นผู้นำในตลาดเป็นแรงกดดันให้มีการลดมาตรฐานการให้สินเชื่อ หรือมีการกำหนดราคาให้บริการสินเชื่อที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้สถาบันการเงินมีต้นทุนจากสินเชื่อค่อย

คุณภาพเพิ่มขึ้นผลตอบแทน การแข่งขันมีทั้งจากสถาบันการเงินในประเทศ สถาบันการเงินต่างประเทศ สาขาสถาบันการเงินต่างประเทศ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และบริษัทเงินทุน

2. ปัจจัยความเสี่ยงภายใน

- **มาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อ** มาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อเป็นกระบวนการพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อประเภทใด กับใคร เพื่อวัตถุประสงค์ใด เมื่อใด อีกทั้งการอนุมัติเงินสินเชื่อ ควรมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมทั้งด้านรูปแบบและวิธีการในการประเมินคุณภาพผู้กู้ยืม การกำหนดวงเงินและอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับความเสี่ยงของผู้กู้และสินเชื่อ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อจึงไม่ควรเกิดขึ้นบ่อย การอนุมัติให้สินเชื่อที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ จะต้องมีการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งและควรได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการสถาบันการเงินหรือผู้มีอำนาจที่ได้รับการมอบหมาย นอกจากนี้ควรมีหลักเกณฑ์ข้างต้นที่มีความเพียงพอที่จะช่วยควบคุมให้การพิจารณาสินเชื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาสินเชื่อที่มีลักษณะผ่อนปรนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงิน หากว่าไม่สามารถที่จะติดตามเร่งรัดลูกหนี้หรือยึดหลักประกันได้ทันเวลาที่ ปัญหาของสินเชื่อจำนวนไม่น้อยเกิดจากข้อบกพร่องในกระบวนการพิจารณาอนุมัติ และการติดตามสินเชื่อ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถบรรเทาได้โดยใช้กระบวนการพิจารณาสินเชื่อที่รัดกุม

- **การกระจุกตัวด้านเครดิต** การกระจุกตัวด้านเครดิตอาจเป็นสาเหตุที่สำคัญของปัญหาส่วนใหญ่ด้านเครดิตเนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อสภาพเงินกองทุนและสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน การกระจุกตัวของสินเชื่อมีหลายลักษณะ อาทิ การกระจุกตัวของผู้กู้ยืมแต่ละราย หรือกลุ่มของผู้กู้ยืมแต่ละกลุ่ม หรือภาคเศรษฐกิจแต่ละภาค เช่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิต การเกษตร เป็นต้น การกระจุกตัวของสินเชื่ออาจเกิดจากการที่สถาบันการเงินต้องการเป็นผู้นำในตลาดเป้าหมาย โดยทั่วไปสถาบันการเงินมีความระมัดระวังในการกระจุกตัวของสินเชื่ออยู่แล้ว แต่เมื่อต้องเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรง ความระมัดระวังเรื่องนี้อาจลดลง

- **ประสบการณ์ของพนักงาน** พนักงานสินเชื่อที่ขาดประสบการณ์ใน ธุรกิจรวมที่ต้องรับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นการให้สินเชื่อ การลงทุน การบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือ ธุรกิจใหม่ ๆ อาจส่งผลให้มีการปฏิบัติที่หะหลวม การบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและเกิดความสูญเสียต่อสถาบันการเงินในที่สุด

- **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร(MIS)** มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ หาก

- ผู้บริหารไม่ได้รับรายงานสินเชื่อที่มีข้อมูลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสินเชื่อที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจัยอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ เช่น แนวโน้มทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุตสาหกรรม หรือส่วนแบ่งตลาด ราคาของสินค้า อัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งสินเชื่อค้างชำระ การกระจุกตัวของสินเชื่อ และการประเมินสินเชื่อที่มีปัญหา ย่อมก่อให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น

- การประเมินคุณภาพของสินเชื่อไม่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากแรงกดดันของการแข่งขัน และการขยายตัวในการให้สินเชื่อ ก่อให้เกิดข้อจำกัดในระยะเวลาที่น้อยเกินกว่าที่จะได้ข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้องนอกจากนี้การขยายตัวอย่างรวดเร็วและ/หรือ การเข้าไปในตลาดใหม่อาจทำให้ผู้บริหารให้ปล่อยกู้โดยไม่มีภาวะวิเคราะห์ทางการเงินและเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจสามารถทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้บริหารอาจสนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อโดยใช้ดัชนีเกี่ยวกับคุณภาพของสินเชื่ออย่างง่าย ๆ เช่น บุคลิกลักษณะของผู้กู้ มูลค่าหลักประกันที่รองรับในปัจจุบันและที่คาดในอนาคต หรือการสนับสนุนของบริษัทแม่หรือบริษัทในเครือ เป็นต้น

- การออกผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินใหม่ออกใช้โดยไม่ศึกษาความเสี่ยงอย่างถ่องแท้ สถาบันการเงินที่ไม่ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่และไม่ได้กำหนดระบบการจัดการความเสี่ยงก่อนที่จะออกผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญ ในขณะที่ปริมาณสินเชื่อมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและ/หรือมีการแข่งขันสูง สถาบันการเงินมักได้รับแรงกดดันให้ออกผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ออกสู่ตลาด โดยที่ไม่ได้ทำการทดสอบก่อน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการในการพิจารณาสินเชื่อที่เหมาะสมและนำไปสู่ปัญหาร้ายแรงต่างๆ แก่สถาบันการเงินจำนวนมาก สถาบันการเงินที่มีการปฏิบัติทางด้านสินเชื่ออย่างเหมาะสมมักทดสอบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ก่อนที่จะทำการให้บริการต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับลูกค้าทั่วไป

- การใช้ดุลพินิจส่วนตนในการอนุมัติสินเชื่อ การอนุมัติสินเชื่อโดยดุลพินิจส่วนตนของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่สินเชื่อนั้นดูเหมือนได้มีการอนุมัติที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม การอนุมัติสินเชื่อที่ใช้ดุลพินิจส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงข้อมูลสนับสนุนนำไปสู่ความเสี่ยงด้านเครดิต การให้สินเชื่อเกินวงเงินหรือนอกเหนือจากนโยบาย นอกจากนี้ผู้ได้รับสินเชื่อมักมีความสัมพันธ์กับผู้บริหารอาวุโส เช่น เป็นบริษัทของผู้บริหารหรือบริษัทในเครือ เป็นเพื่อนหรือบุคคลที่ได้ชื่อว่ามีสถานภาพทางการเงินที่มั่นคงโดยไม่ได้มีการตรวจสอบ หรือเป็นบุคคลที่มี

ชื่อเสียง การรักษาคุณภาพสินเชื่อในเบื้องต้นขึ้นอยู่กับความระมัดระวังในการอนุมัติสินเชื่อซึ่งต้องเป็นไปตามนโยบาย การอนุมัติเกินอำนาจ (Overrides) เป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง

- การให้สินเชื่อเกินมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน การให้สินเชื่อเพื่อไปซื้อหรือพัฒนาสินทรัพย์ที่นำมาเป็นหลักประกันสถาบันการเงินหลายแห่งไม่สามารถประเมินความสอดคล้องระหว่างฐานะและความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้กับการเปลี่ยนแปลงราคาและสภาพคล่องของตลาดของหลักประกันได้ การให้กู้ยืมเพื่อนำเงินที่ได้จากการกู้ไปซื้อสินทรัพย์ เช่น สินทรัพย์เพื่อการพาณิชย์ การให้เช่าซื้อ และการขายบัญชีลูกหนี้ และการให้กู้แก่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ มีความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างความน่าเชื่อถือของลูกค้าหนี้และคุณภาพสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เนื่องจากรายได้หลักของลูกค้าหนี้เป็นแหล่งที่มาสำคัญของการจ่ายเงินคืนมักเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับคุณภาพสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง หากกระแสรายได้ของผู้กู้เสื่อมลงอันเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อให้การประเมินมูลค่าของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันถูกปรับลดลงด้วย

- การไม่คำนึงถึงวงจรธุรกิจ ในการให้สินเชื่อ ที่ไม่คำนึงถึงผลของวงจรธุรกิจ ทำให้การวิเคราะห์สินเชื่ออาจมีการใช้สมมติฐานในทางบวกเกินไป เช่น ธุรกิจการค้าปลีก ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ธุรกิจการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และสินเชื่อรายย่อย ซึ่งมักได้รับผลกระทบจากวงจรธุรกิจอย่างไรก็ดี วงจรธุรกิจอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจน้อยกว่าวงจรผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ การสื่อสารโทรคมนาคม การทดสอบภายใต้ภาวะวิกฤติ (Stress Testing) ที่มีประสิทธิภาพซึ่งคำนึงถึงผลของวงจรธุรกิจและวงจรผลิตภัณฑ์เป็นแนวทางหนึ่งในการตัดสินใจด้านเครดิตและทำให้เกิดความเข้าใจในความเสียด้านเครดิตที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

- การสอบทานเครดิตที่ดี การสอบทานเครดิตที่เป็นอิสระ มีความต่อเนื่องการจัดระดับความเสี่ยง ที่ถูกต้อง มีปริมาณการสอบทานที่เหมาะสม ครอบคลุมขอบเขตที่ควรสอบทาน รวมถึงการรายงานผลการสอบทานต่อผู้บริหาร ถือเป็น การสอบทานที่ดี ทำให้สถาบันการเงินสามารถติดตามบริหารความเสี่ยงและดำเนินการแก้ไขสินเชื่อที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม และทันเวลาป้องกันการเกิดความเสียหายจากการที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา

- การให้สินเชื่อเกินความจำเป็น การให้สินเชื่อเกินความจำเป็นมีความเสี่ยงเช่นเดียวกับการให้สินเชื่อที่ไม่มีการวิเคราะห์ การให้สินเชื่อเกินกว่าความสามารถที่จะจ่ายคืนของลูกค้าหนี้จะนำไปสู่สินเชื่อที่มีปัญหา

- การเน้นการสร้างรายได้ การเน้นการสร้างรายได้จากสินเชื่อมากกว่าคุณภาพของสินเชื่อมักนำไปสู่การอนุมัติสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งในระยะยาวอาจก่อให้เกิดสินเชื่อด้วยคุณภาพทำให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงกว่าจำนวนรายได้ที่ได้รับในตอนต้น
 - การสร้างธุรกรรมภายในที่ไม่เหมาะสม การสร้าง ธุรกรรมภายในที่ไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญกับสถาบันการเงินเป็นเหตุให้สถาบันการเงินล้มเหลว การปฏิบัติเช่นนี้พบได้จากการให้สินเชื่อจำนวนมากแก่บุคคลภายในโดยมีลักษณะเดียวกันนโยบายสินเชื่อที่กำหนดไว้ รวมถึงการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อ ให้มีการพิจารณาสินเชื่ออย่างไม่เหมาะสม โดยไม่มีการวิเคราะห์สินเชื่อที่ดี ทำให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ไม่สามารถประเมินสินเชื่ออื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม ในบางครั้งบุคคลภายในอาจมีการขอกู้โดยใช้ชื่อ ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลภายใน เพื่อปิดบังการให้สินเชื่อแก่ตนเอง
 - ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในการประมวลผลข้อมูล การขาดความเชี่ยวชาญทางเทคนิคปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในการที่ฝ่ายบริหารไม่สามารถที่จะเรียกดูและประเมินข้อมูลด้านเครดิต เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ดังนั้น จุดอ่อนของการบริหารในลักษณะนี้มักนำไปสู่หนี้สูญในที่สุด นอกจากนี้ การใช้เครื่องมือทางสถิติหรือทางคณิตศาสตร์มาพิจารณาเพื่ออนุมัติสินเชื่อส่วนบุคคล โดยขาดความเข้าใจถึงโครงสร้างในการประมวลผลข้อมูลและข้อจำกัดของเครื่องมืออาจทำให้เกิดหนี้เสียในอนาคต
 - การกำกับดูแล เงินให้สินเชื่อที่ประสบปัญหาส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการสถาบันการเงินหรือผู้บริหารไม่สามารถกำกับดูแลหน่วยงานต่าง ๆ ให้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมตามนโยบาย หรืออาจเกิดจากการกำกับดูแลที่ไม่มีประสิทธิผลเพราะขาดความรู้ถึงสถานะของผู้กู้ยืม
- สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ ปัจจัยที่มาจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่มีความสัมพันธ์กัน และการแข่งขัน

3. ปัจจัยความเสี่ยงภายใน ได้แก่ มาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อ การกระจุกตัวด้านเครดิต ประสิทธิภาพของพนักงาน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) ที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ การประเมินคุณภาพของสินเชื่อไม่เหมาะสม การออกผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินใหม่ออกใช้โดยไม่ศึกษาความเสี่ยงอย่างถ่องแท้ การใช้ดุลพินิจส่วนตนในการอนุมัติสินเชื่อ การให้สินเชื่อเกินมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน การไม่คำนึงถึงวงจรธุรกิจ การสอบทานเครดิตที่ดี

การให้สินเชื่อเกินความจำเป็น การเน้นการสร้างรายได้ การสร้างธุรกรรมภายในที่ไม่เหมาะสม ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในการประมวลผลข้อมูล และการกำกับดูแล

2.2.5 หลักการให้เครดิตและแนวความคิดในการพิจารณาสินเชื่อ

หลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อ ระยะเวลาที่ชำระหนี้คืนและหลักประกัน ต้องพิจารณาตามความจำเป็นและความเหมาะสมของการใช้เงินของลูกค้า สอดคล้องกับวงจรการค้า (Trade Cycle) กรณีเงินกู้ระยะยาว ต้องจัดทำประมาณการกระแสเงินสด (Cash Flow Projection) เพื่อกำหนดระยะเวลาให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ โดยมีหลักการดังนี้ (รุ่งจิตต์ ปุณณะหิตานนท์, 2545 : 8-15)

1. หลักของการพิจารณาเครดิต 5C's

- Character (Willingness to Pay) คือ ความตั้งใจจริงที่จะจ่ายชำระ
- Capacity (Ability to Repay) คือ ความสามารถในการชำระหนี้คืน
- Capital (Owner's Contribution) คือ ส่วนของเจ้าของกิจการที่นำมาลงทุนในกิจการ
- Collateral (Pledged Security) คือ หลักประกันหรือหลักทรัพย์
- Condition (Business Economics Social & Political Environment) คือ ภาวะการณ์ทางธุรกิจ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2. หลัก 3 P's

- PURPOSE คือ วัตถุประสงค์ในการกู้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้
 1. เงินทุนหมุนเวียน
 2. ลงทุนทรัพย์สินถาวร
 3. ชำระหนี้เดิม
 4. จ่ายเงินปันผล
 5. ซื้อหุ้นกิจการอื่นหรือของบุคคลอื่นในกิจการ
 6. วัตถุประสงค์ที่ควรระวัง
 - 1) เก่งกำไร
 - 2) ลงทุนในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
 - 3) เพื่อทุ่มตลาด

- Payment คือ การจ่ายชำระหนี้คืน มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้
 1. จากกำไร (บวกค่าเสื่อมราคาแล้ว)
 2. จากการเพิ่มทุน (เพิ่มหุ้น)
 3. กู้เพิ่มมาชำระหนี้ (ธุรกิจเติบโตขึ้นไม่เป็นปัญหาควรระวังธุรกิจลดหรือไม่

เติบโต)

4. เงินกู้สำรอง (Subordinated Loan)
5. จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ไม่จำเป็น
6. ลักษณะการชำระคืน
 - 1) ชำระคืนครั้งเดียว
 - 2) ชำระคืนเป็นงวดๆ
 - 3) งวดละเท่าๆ กัน ดอกเบี้ยต่างหาก
 - 4) งวดละเท่าๆ กันรวมดอกเบี้ย
 - 5) ชำระน้อยระยะแรกและเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

● Protection คือ การป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการจ่ายชำระกู้คืนไม่ได้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

ผู้บริหาร

1. ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ
2. ความสามารถและประสบการณ์และลักษณะการดำเนินงานกิจการของผู้บริหาร
3. ฐานะและชื่อเสียงของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการตลอดจนผู้ค้ำประกัน
4. กระแสเงินสดของกิจการ
5. อัตราส่วนการลงทุนต่อการกู้
6. สถาบันการเงินของธุรกิจและวงเงินเครดิต
7. องค์ประกอบของผู้ร่วมลงทุน
 - 1) ด้านการเพิ่มทุน
 - 2) รักษาอัตราการถือหุ้น
 - 3) ความช่วยเหลือทางเทคนิค
 - 4) ความช่วยเหลือทางการเงิน

3. ความเสี่ยง

● ความเสี่ยงทางเครดิต คือ การพิจารณาถึงสาเหตุอันอาจทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ มีดังต่อไปนี้

1. ความล่าช้าของการดำเนินงาน ได้แก่

- 1) การเลือกที่ตั้งของโรงงาน
- 2) การก่อสร้าง
- 3) การติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์
- 4) ความล่าช้าของวัตถุดิบ

2. ปัญหาด้านการผลิต ได้แก่

- 1) วัตถุดิบ
 - 1.1) ขาดแคลนวัตถุดิบ
 - 1.2) วัตถุดิบราคาขึ้นเกินคาด

4. เครื่องจักร โดยพิจารณาดังต่อไปนี้

- ปัญหาเครื่องจักรผลิตไม่ได้คุณภาพ
- เครื่องจักรผลิตสินค้าเสียหายสูง
- เครื่องจักรขัดข้องบ่อยครั้ง

5. การควบคุมคุณภาพ

6. คู่บริษัทย่อยต่างๆ

- ปัญหาด้านการตลาด ได้แก่
 1. ผลิตภัณฑ์ไม่ประสบความสำเร็จ ขายไม่ได้ตามเป้าหมาย
 2. ราคาสินค้าไม่สามารถแข่งขันกับตลาด
 3. วางตำแหน่งสินค้าไม่ถูกต้อง
 4. ช่องทางการจำหน่ายไม่ดีหรือไม่เพียงพอ
 5. การแข่งขันรุนแรง
 6. คู่แข่งขันใหม่เข้าตลาดโดยไม่คาดหมาย
 7. คาดหมายความต้องการการการตลาดผิดพลาด
- ปัญหาด้านการเงิน ได้แก่
 1. ค่าใช้จ่ายด้านการเงิน

2. ค่าใช้จ่ายดำเนินการสูง
 3. ค่าใช้จ่ายการขายสูง
 4. ภาระดอกเบี้ยสูงมาก
 5. ไม่ระวังหรือคาดหมายอัตราแลกเปลี่ยนผิดพลาด
 6. ลงทุนในทรัพย์สินหมุนเวียนมากเกินไป
 7. ลงทุนทรัพย์สินถาวรโดยไม่เตรียมหาทุนล่วงหน้า
 8. กำหนดการชำระคืนจัดไว้ไม่เหมาะสม
- ปัญหาด้านการบริหาร ได้แก่
 1. คณะกรรมการบริษัท
 2. ตัวผู้บริหาร
 3. การวางแผน
 4. การควบคุม
 5. การติดตาม
 - การควบคุมความเสี่ยง ได้แก่
 1. ความเสี่ยงของวงจรธุรกิจการค้า (Business Risk)
 2. ความเสี่ยงของการเมือง (Political Risk)
 3. ความเสี่ยงของประเทศ (Country Risk)
 4. ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Risk)
 5. ความเสี่ยงจากเทคโนโลยี (Technology Risk)

ปรีชา ภูษา (2547 : 3) ได้เสนอแนะไว้ว่าในการพิจารณาสินเชื่อแก่ลูกค้าธุรกิจขนาดกลางของสำนักงานธุรกิจ จะต้องพิจารณารายละเอียดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่ธนาคารกำหนด และสอดคล้องกับนโยบายของธนาคาร เพื่อให้ธนาคารมีระบบอนุมัติที่มีประสิทธิภาพและคัดเลือกลูกค้าที่มีคุณภาพ ตลอดจนช่วยในการปรับปรุงคุณภาพพอร์ตของสินเชื่อโดยรวมของธนาคาร ธนาคารจึงได้ปรับปรุงระบบการขออนุมัติสินเชื่อสำหรับลูกค้าขนาดกลาง โดยออกแบบ แบบฟอร์มบันทึกขออนุมัติสินเชื่อแบบใหม่ และนำเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ช่วยในการตัดสินใจมาใช้ควบคู่กัน ได้แก่

1. การจัดอันดับความเสี่ยงลูกค้า (Customer Risk Rating)
2. การจัดอันดับความเสี่ยงของอุตสาหกรรม (Industry Rating)

3. การวิเคราะห์หลักประกัน (Collateral Analysis)
4. การวิเคราะห์กลุ่ม (Group Analysis)
5. กลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategies)

สรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 15-17) กล่าวว่า ในแง่จุลภาค การให้สินเชื่อในทางปฏิบัตินั้น นักการธนาคารจะต้องวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะได้รับการชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยว่ามีมากน้อยเพียงใด เนื่องจากการให้สินเชื่อเป็นสินทรัพย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในงบดุลและเป็นกิจกรรมหลักในการประกอบกิจการของธนาคาร ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อฐานะทางการเงินของธนาคาร ดังนั้น จึงควรทำความเข้าใจถึงวิธีการวิเคราะห์การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ซึ่งโดยปกติจะประกอบด้วยการวิเคราะห์ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยใช้หลัก 5 C's ประกอบด้วย

- Character คือ ลักษณะ คุณสมบัติของลูกหนี้ ตลอดจนความตั้งใจจริง และความน่าเชื่อถือที่จะชำระคืนหนี้ ทั้งนี้ อาจดูได้จากฐานะหน้าที่การงาน การศึกษา ประสบการณ์ คุณภาพของผู้บริหาร ฐานะทางสังคม ประวัติการชำระหนี้เดิม เป็นต้น
- Capacity คือ ความสามารถในการชำระหนี้ พิจารณาจากศักยภาพในการทำกำไรหรือความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และพิจารณากระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ ตลอดจนอาจพิจารณาแหล่งเงินทุนสำรองของกิจการ หากกระแสเงินสดของกิจการเกิดปัญหา แต่หากเป็นการกู้เพื่อการบริโภค เช่น การซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย การซื้อรถยนต์ก็ต้องพิจารณาจากขนาดและความมั่นคงของกระแสรายได้ของผู้กู้ โดยอาจดูจากลักษณะการประกอบอาชีพ ยกตัวอย่างเช่น หากภาระการชำระหนี้ในแต่ละเดือนมีขนาดไม่เกินหนึ่งในสามของรายได้ โอกาสที่ผู้ให้กู้จะได้รับการชำระคืนหนี้ก็มีสูง เป็นต้น
- Capital คือ ทุนที่นำมาใช้ในกิจการที่เป็นส่วนของตัวเองไม่ใช่เงินที่มาจาก การกู้ โดยพิจารณาว่าเงินส่วนที่ขอกู้ต่อเงินส่วนที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของ (Debt/Equity Ratio) เป็นสัดส่วนเท่าใด ทั้งนี้ หากสัดส่วนดังกล่าวมีค่าต่ำ การให้กู้ย่อมมีความเสี่ยงต่ำกว่า เนื่องจากเป็นการซื้อถึงการร่วมรับความเสี่ยงจากการประกอบกิจการของลูกหนี้ และเพิ่มความเชื่อมั่นในการให้กู้ของธนาคาร
- Collateral คือ หลักประกัน ซึ่งเป็นแหล่งในการชำระคืนหนี้แหล่งที่สอง หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งโดยปกติมูลค่าของหลักทรัพย์ค้ำประกันจะมีมูลค่าไม่น้อย

กว่าจำนวนเงินที่กู้จริง นอกจากนี้ ประเด็นที่อาจคำนึงถึงเกี่ยวกับหลักประกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักประกัน ความคล่องตัวในการขายทอดตลาด เป็นต้น

- Conditions คือ มุ่งพิจารณาที่วัตถุประสงค์ของการนำเงินกู้ไปใช้ เช่น ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน เพิ่มเติมเครื่องจักรเครื่องมือ หรือเพื่อสินค้าคงคลัง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของธุรกิจนั้น ๆ และปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อกิจการ เช่น ภาวะการเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ วัฏจักรทางเศรษฐกิจ สภาวะตลาด การผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างและมีความสามารถในการแข่งขัน กลยุทธ์การตลาด และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เช่น ความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ผลการประกอบการในอดีตของผู้ขอสินเชื่อ โดยอาศัยข้อมูลจากงบการเงินเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณมีรายละเอียดค่อนข้างมาก ในที่นี้ จะเกริ่นถึงในภาพกว้างเท่านั้นงบการเงินประกอบไปด้วย

- งบแสดงฐานะทางการเงิน เป็นรายงานที่แสดงถึงฐานะของธุรกิจ ณ ขณะเวลาใดเวลาหนึ่งว่ากิจการมีรายละเอียดของสินทรัพย์ (เงินสด เครื่องจักร อาคาร ที่ดิน หักค่าเสื่อมราคา) หนี้สิน (หนี้สินระยะสั้น ระยะยาว) และส่วนของผู้ถือหุ้น (หุ้นสามัญ กำไรสะสม) เป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด ณ เวลานั้น ๆ โดยสินทรัพย์ (แสดงถึงทางใช้ไปของเงิน; Uses of Fund) จะมีค่าเท่ากับหนี้สินบวกด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น (แสดงถึงแหล่งที่มาของเงิน; Sources of Fund) เสมอ ซึ่งเป็นการเท่ากัน (Identity) ทางบัญชีในงบดุล

- งบกำไรขาดทุน เป็นการแสดงถึงผลกำไร โดยจะแจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งส่วนมากมักกำหนดช่วงเวลาเท่ากับ 1 ไตรมาสหรือ 1 ปี

- งบกำไรสะสม เป็นการรวบรวมยอดกำไรขาดทุนจากงบกำไรขาดทุนในแต่ละช่วงเวลา โดยจะแสดงถึงกำไรสะสมต้นงวด รายการเพิ่มหรือลดระหว่างงวด และกำไรสะสมปลายงวด

- งบกระแสเงินสด เป็นการแสดงการเคลื่อนไหวของเงินสดที่เข้าและออกจากกิจการ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการแสดงสถานะสภาพคล่องของกิจการ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน การลงทุนและการจัดหาทุน ทั้งนี้ การบันทึกบัญชีจะใช้เกณฑ์เงินสดซึ่งแตกต่างจาก 3 บัญชีข้างต้นที่บันทึกบัญชีด้วยเกณฑ์สิทธิหรือเกณฑ์คงค้าง การวิเคราะห์ทางการเงิน อาศัยข้อมูลจากงบการเงินข้างต้นเป็นหลัก โดยทั่วไปมี 2 วิธี ดังนี้

1. งบการเงินเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบรายการสำคัญ ๆ ในงบการเงินของแต่ละปีว่ามีแนวโน้มหรืออัตราการเพิ่มเป็นอย่างไร เพื่อบ่งชี้ถึงความเจริญเติบโตของกิจการ เช่น การเปรียบเทียบกำไรสุทธิ ยอดขาย ทรัพย์สิน หรือส่วนของเจ้าของ ของแต่ละปีว่ามีอัตราการเติบโตมากน้อยเพียงใด

2. การวิเคราะห์งบการเงินในแนวดิ่ง เป็นการเปรียบเทียบรายการต่าง ๆ ในงบการเงินเป็นร้อยละต่อรายการหลัก เช่น หากวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนก็อาจเปรียบเทียบขนาดของรายการต่าง ๆ เป็นร้อยละต่อยอดขาย โดยปกติมักเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของต้นทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนคงที่ เช่น เครื่องจักร หรือต้นทุนแปรผัน เช่น วัตถุดิบต่าง ๆ ของแต่ละปี ว่าเป็นสัดส่วนมากน้อยเพียงใด เมื่อคิดเป็นร้อยละต่อยอดขาย แต่หากวิเคราะห์งบดุลก็อาจเปรียบเทียบขนาดของรายการต่าง ๆ เป็นร้อยละต่อสินทรัพย์รวม เช่น เพื่อให้ทราบว่าสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น สินค้าคงคลัง หรือสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร เป็นสัดส่วนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ ในงบการเงิน ซึ่งมีรายละเอียดและรูปแบบของอัตราส่วนทางการเงินที่หลากหลาย โดยทั่วไปแบ่ง เป็น 4 กลุ่ม โดยในที่นี้จะยกตัวอย่างกลุ่มละ 1 อัตราส่วน ดังนี้

- อัตราส่วนสภาพคล่องภายในกิจการ เช่น สัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน ใช้สำหรับวิเคราะห์ถึงภาระผูกพันจากหนี้สินระยะสั้นที่ต้องชำระว่าถูกครอบคลุมด้วยสินทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย มากน้อยเพียงใด

- อัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน เช่น อัตราส่วนกำไรต่อสินทรัพย์รวม สำหรับวิเคราะห์ถึงความสามารถในการทำกำไรว่าสินทรัพย์ที่มีอยู่นั้นสามารถก่อให้เกิดอัตราผลตอบแทน ได้มากน้อยเพียงใด

- อัตราส่วนการบริหารหนี้สิน เช่น อัตราส่วนกำไร (ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี) ต่อภาระดอกเบี้ยเงินกู้ เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระรายจ่ายผูกพันจากหนี้สิน

- อัตราส่วนต่อหุ้น เช่น อัตราส่วนราคาตลาดของหุ้นสามัญต่อราคาหุ้นตามบัญชี เพื่อสะท้อนถึงมูลค่าของหุ้นสามัญในสายตาของนักลงทุน ซึ่งเกิดจากการคาดการณ์เกี่ยวกับฐานะ การดำเนินงานของกิจการในอนาคตที่น่าจะเป็นอย่างไร

สรุปได้ว่าหลักการให้เครดิตและแนวความคิดในการพิจารณาสินเชื่อ

ประกอบด้วย 1) หลักของการพิจารณาเครดิต 5C's ได้แก่ ความตั้งใจจริงที่จะจ่ายชำระ

ความสามารถในการชำระหนี้คืน ส่วนของเจ้าของกิจการที่นำมาลงทุนในกิจการ หลักประกันหรือหลักทรัพย์ และภาวะการณ์ทางธุรกิจ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง 2) หลัก 3 P's ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการกู้ การจ่ายชำระหนี้คืน และการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการจ่ายชำระกู้คืนไม่ได้ 3) ความเสี่ยง 4) เครื่องจักร 5) การควบคุมคุณภาพ และ 6) อุบัติภัยต่างๆ

2.2.6 การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน

2.2.6.1 หลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำหรับความหมายของความยั่งยืนได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายคน อาทิ เช่น ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ (2540 : 81) ได้ให้ความหมายของความยั่งยืนว่า คนรุ่นปัจจุบันต้องมีความระมัดระวังมากที่สุด ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ทุนทางธรรมชาติที่มีโอกาสตกทอดไปให้รุ่นหลานในอนาคตในปริมาณและคุณภาพที่คงที่ คือ อย่างน้อยไม่ให้ลดลง

สุรชัย เชื้อช้างซ้อน (2553 : 42) กล่าวว่า ความยั่งยืน หมายถึง สังคมที่มีการจัดการมนุษย์ให้มีความตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความรับผิดชอบต่อทรัพยากร โดยไม่ให้เสียความสมดุล

สรุปได้ว่า ความยั่งยืน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่ทำให้เกิดความเจริญหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และมีลักษณะอยู่คงที่ถาวร เพราะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนจำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยหลายๆอย่าง โดยเฉพาะมนุษย์ ในการเป็นตัวกลางหรือศูนย์กลาง ในการทำให้เกิดการพัฒนาขึ้น การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้ความสามารถในการพัฒนาของคนรุ่นต่อไปในอนาคตเสื่อมเสีย จะต้องเป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นอันตรายต่อระบบธรรมชาติ โดยรูปแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น จะประกอบไปด้วย เป้าหมายทางสังคม เป้าหมายทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาทั้ง 3 ด้านนี้จำเป็นจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด หากคนรุ่นปัจจุบันใช้ทรัพยากรเพื่อสนองความต้องการไปหมดแล้ว อาจทำให้คนรุ่นต่อไปไม่มีโอกาสนำทรัพยากรเหล่านั้น มาสนองความต้องการของตนเองได้ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกับเงื่อนไขบางประการ เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากร หากประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วการใช้ทรัพยากรก็ จะถูกใช้อย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน หรือเงื่อนไขอีกอย่างคือ การลดการบริโภคและการปรับเปลี่ยนวิถีดำรงชีวิต โดยให้ทุกคนบริโภค หรือใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำเป็น โดยพัฒนานั้นยังคง

ยึดมั่นในเป้าหมายของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพพร้อมๆ กับการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การพัฒนานั้นเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

ความหมายของการพัฒนายั่งยืนได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายคน อาทิเช่น

สุนีย์ มิลละมาลย์ (2545 : 5) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การดำเนินการใดๆ ที่ทำให้เกิดความเจริญหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และมีลักษณะอยู่คงที่ถาวร เพราะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ประเวศ วะสี (2549 : 43-59) กล่าวว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย ความดี (Goodness) การอยู่ร่วมกัน (Community/Culture) และความรู้อัน (Knowledge) เป็นการพัฒนาที่จะต้องอาศัยหลักทั้งสามประการนี้ โดยเริ่มต้นจากการมีความดี การมีความดีก็ถือว่ามีปัญญาความรู้ เมื่อตามหลังความดีและการอยู่ร่วมกันก็กลายเป็นการพัฒนาได้

วินัย วีระวัฒนานนท์ (2538: 95-100) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งหมายถึง การพัฒนาที่จะส่งผลต่อมนุษย์และมวลมนุษยชาติได้อย่างมั่นคง โดยมีหลักการ ดังนี้

1. มนุษย์จะยังต้องอาศัยปัจจัยในการดำรงชีวิต จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในโลกนี้เท่านั้น
2. การดำรงชีวิตของมนุษย์ด้วยกัน การดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นจะต้องเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
3. การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติจะเป็นพลังสำคัญ ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน
4. การพัฒนาคุณภาพประชากรและการใช้ทรัพยากร จะเพิ่มขึ้นได้ในปริมาณที่จำกัดเท่านั้น โดยนโยบายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องก่อให้เกิดผลที่ยั่งยืนยาวนาน ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่คุณภาพสิ่งแวดล้อม และต้องกระทำอย่างจริงจัง ซึ่งมีวิธีการคือ การควบคุมการเพิ่มประชากร การฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การป้องกันกำจัดสารพิษ การวางแผนการใช้ที่ดินและน้ำ การประหยัดการใช้ทรัพยากร การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม ค่านิยม และวัฒนธรรมที่เหมาะสม การควบคุมอาวุธสงคราม และการให้การศึกษ

ปรีชา เปลี่ยนพงศ์สานต์ (2547) ได้กล่าวว่า การพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน คือ การพัฒนาที่สนองความต้องการ และความใฝ่ฝันของผู้คนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำลายโอกาส ความสามารถ และอนาคตของชนรุ่นหลังของเรา โดยมีหลักการพื้นฐานที่ต้องเน้นมากที่สุด 2 ข้อด้วยกัน คือ

1. จะต้องมีการสนองความต้องการของมวลชนผู้ยากไร้ ซึ่งถูกละเลยหรือถูกทอดทิ้งมาตลอดในกระบวนการพัฒนาที่ผ่านมา

2. จะต้องมีการวางขีดจำกัดบางอย่าง เพื่อปกป้องพิทักษ์ฐานทรัพยากรธรรมชาติ ในระบบสิ่งแวดล้อมของเรา

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาครั้งนี้ โดยการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ในการอำนวยการสินเชื่อ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4 ประการ คือ ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ และการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

ชนินทร์ พิทยาวิจิธ (2547 : 16) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ หมายถึง ตรวจสอบรายงานหนี้ค้างชำระทุกเดือนพนักงานติดตามหนี้ตามที่ได้รับมอบหมายส่งจดหมายติดตามหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือน มีการติดตามผลการชำระหนี้โดยการส่งเอกสารให้กับลูกหนี้ทุกเดือน และมีการรายงานผลการชำระหนี้ให้กับลูกหนี้ ทุกเดือนหลังจากชำระหนี้เรียบร้อยแล้ว

วิโรจน์ หระสิทธิ์ (2553 : 7) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ หมายถึง การประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมอย่างเพียงพอ เป็นประจำ การพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม การพิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา การติดตาม การใช้งวงเงินสินเชื่อ และการสอบถามความเหมาะสมของหลักประกัน เปรียบเทียบกับฐานะปัจจุบันของผู้กู้ยืม เป็นต้น

ซึ่งสรวุฑ สุริยวงศ์ (2549 : 72) กล่าวว่า กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ ประกอบด้วย

1. การประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมอย่างเพียงพอ เป็นประจำ
2. การพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม

3. การพิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาที่ปรากฏ
4. การติดตาม การใช้งเงินสินเชื่อเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ขอสินเชื่อ
5. สอบทานความเหมาะสมเพียงพอของหลักประกันเปรียบเทียบกับฐานะปัจจุบันของผู้สัญญา
6. การระบุถึงสินเชื่อและการจัดชั้นสินเชื่อที่มีปัญหา รวมทั้งจำนวนเงินสำรองเป็นประจำ

และนิวัฒน์ กาญจนภูมิินทร์ (2552 : 58) กล่าวว่ากระบวนการบริหาร และติดตามสินเชื่อ มีแนวทางปฏิบัติควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการระบุและการรายงานสินทรัพย์ที่มีปัญหา และรายการอื่นๆ เพื่อให้แน่ใจว่า สินทรัพย์ที่มีปัญหาเหล่านั้นได้รับการติดตามเป็นประจำ พร้อมทั้งมีการแก้ไขปัญหอย่างถูกต้อง มีการจัดชั้นและ/หรือการกันเงินสำรองซึ่งหลักเกณฑ์เหล่านี้ไม่ควรจะกำหนดมาจากสถานะในอดีตเพียงอย่างเดียว กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ ครอบคลุมถึง

1. การประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมหรือผู้สัญญาอย่างเพียงพอเป็นประจำ
2. การพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม
3. การพิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาที่ปรากฏ
4. การติดตาม การใช้งเงินสินเชื่อเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ขอสินเชื่อ
5. สอบทานความเหมาะสมเพียงพอของหลักประกัน เปรียบเทียบกับฐานะปัจจุบันของผู้สัญญา
6. การระบุถึงสินเชื่อและการจัดชั้นสินเชื่อที่มีปัญหา รวมทั้งจำนวนเงินสำรองเป็นประจำ

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ เป็นการประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมอย่างเพียงพอ เป็นประจำ การพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม การพิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาที่ปรากฏ การติดตาม การใช้งเงินสินเชื่อเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ขอสินเชื่อ การสอบทานความเหมาะสมเพียงพอของหลักประกัน เปรียบเทียบกับฐานะปัจจุบันของผู้สัญญา เป็นต้น

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

ชวินทร์ พิทยาวิวิท (2547 : 12) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้กู้ คือ คุณลักษณะหรือวินัยในการใช้และการชำระสินเชื่อในอดีต ซึ่งบอกถึงการรักษาสัญญาในการใช้สินเชื่อ การชำระหนี้ตรงเวลาหรือไม่อย่างไรการจัดการกับสินเชื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่มีปัญหาสะดุดทางการเงิน ได้ติดต่อสถาบันการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาได้ดียว่างไร ซึ่งคุณลักษณะในปัจจุบันนี้จะได้มาจากรายงานของเครดิตบูโร

นิวัฒน์ กาญจนภูมิินทร์ (2552 : 56) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้กู้ คือ การวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ เป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระคืน การสอบถามให้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับผู้กู้ทำให้นาครทราบถึงประวัติความเป็นมา และอุปนิสัยของผู้กู้ และหากได้ข้อมูลจากผู้กู้มากเท่าใดจะทำให้รู้จัก ผู้กู้มากขึ้น

สรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 5) กล่าวว่า การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ คือ การพิจารณาถึงคุณสมบัตินี้ ตลอดจนความตั้งใจจริงและความน่าเชื่อถือที่จะชำระคืน ทั้งนี้ อาจดูได้จากฐานะหน้าที่การงาน การศึกษา ประสบการณ์ คุณภาพของผู้บริหาร ฐานะทางสังคม ประวัติการชำระหนี้เดิม เป็นต้น

วิโรจน์ หระสิทธิ์ (2553 : 7) กล่าวว่า การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ หมายถึง การพิจารณาถึงคุณสมบัตินี้ ตลอดจนความตั้งใจจริงและความน่าเชื่อถือที่จะชำระคืน เช่น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้านพื้นฐานทางครอบครัว การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืมด้านการศึกษา และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านฐานะทางสังคม เป็นต้น

ซึ่งสรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 72) กล่าวว่า การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้านพื้นฐานทางครอบครัว
2. การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืมด้านการศึกษา
3. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านฐานะทางสังคม
4. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านประสบการณ์
5. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์
6. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านอารมณ์
7. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านข้อมูลอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอื่น

8. การตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านความสามารถพิเศษ

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ เป็นการพิจารณาลักษณะคุณสมบัติของลูกหนี้ ตลอดจนความตั้งใจจริงและความน่าเชื่อถือที่จะชำระคืนหนี้ เช่น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้านพื้นฐานทางครอบครัว การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้านการศึกษา และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ยืมด้านฐานะทางสังคม เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

ชนินทร์ พิทยาวิวิธ (2547 : 10) กล่าวว่า ความสามารถในการชำระหนี้ คือ ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้คืน เป็นต้นว่าผู้ขอสินเชื่อมีงานการที่มั่นคงหรือไม่และมีอายุการทำงานมานานเท่าไรในบริษัทที่ทำอยู่ในปัจจุบันรายได้เพียงพอต่อหนี้สินที่มีอยู่หรือไม่ ความสามารถของผู้ขอสินเชื่อที่จะสามารถชำระหนี้ได้ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจัยในข้อนี้แสดงถึงความมั่นคงของรายได้ที่จะนำมาชำระหนี้ในอนาคต

นิวัฒน์ กาญจนภูมิินทร์ (2552 : 56) กล่าวว่า ความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง ความสามารถในการหารรายได้มาชำระหนี้ โดยดูว่าผู้กู้มีแผนการชำระคืนหนี้ได้อย่างไร ซึ่งความสามารถในการชำระหนี้จะต้องสอดคล้องกับรายได้ปัจจุบัน ที่มาของแหล่งรายได้ ได้แก่ รายได้ประจำ กำไรของกิจการ รายได้ จากการขายทรัพย์สิน และ การกู้ยืมจากที่อื่นมาเพื่อชำระหนี้

สรารุช สุริยวงศ์ (2549 : 5) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ คือ ความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากศักยภาพในการทำกำไรหรือความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และพิจารณากระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ ตลอดจนอาจพิจารณาแหล่งเงินทุนสำรองของกิจการ หากกระแสเงินสดของกิจการเกิดปัญหา แต่หากเป็นการกู้เพื่อการบริโภค เช่น การซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย การซื้อรถยนต์ ก็ต้องพิจารณาจากขนาดและความมั่นคงของกระแสรายได้ของผู้กู้โดยอาจดูจากลักษณะการประกอบอาชีพ ยกตัวอย่างเช่น หากภาระการชำระหนี้ในแต่ละเดือนมีขนาด ไม่เกินหนึ่งในสามของรายได้ โอกาสที่ผู้ให้กู้จะได้รับการชำระคืนหนี้ก็มีสูง เป็นต้น

วิโรจน์ หระสิทธิ์ (2553 : 7) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง ความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากศักยภาพในการทำกำไรหรือความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และพิจารณากระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการชำระหนี้

หรือไม่ เช่น การตรวจสอบความสามารถของผู้กู้ยืมในด้านรายได้ การตรวจสอบประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา และการตรวจสอบความสามารถในการหารายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้หลัก เป็นต้น

ซึ่งสรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 73) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความสามารถของผู้กู้ยืมในด้านรายได้
2. การตรวจสอบประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา
3. การตรวจสอบความสามารถในการหารายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้

หลัก

4. การตรวจสอบความสามารถของผู้กู้ยืม เรื่องแนวโน้มทางการเงินในอนาคต
5. การตรวจสอบข้อมูลค่าใช้จ่ายอื่นที่มีผลต่อรายได้

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ เป็นความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากศักยภาพในการทำกำไรหรือความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และพิจารณากระแสเงินสดของกิจการว่ามีความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่ เช่น การตรวจสอบความสามารถของผู้กู้ยืมในด้านรายได้ การตรวจสอบประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา และการตรวจสอบความสามารถในการหารายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้หลัก เป็นต้น

4. การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

ชรินทร์ พิทยาวิธ (2547 : 9) กล่าวว่า หลักประกันสินเชื่อ คือ หลักประกันที่เป็นทรัพย์สินซึ่งผู้กู้จะนำมาจำนำหรือจำนองเพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจและลดความเสี่ยง หากผู้ขอสินเชื่อไม่ชำระหนี้ตามกำหนด ก็สามารถนำมาขายทอดตลาดได้ตามที่กฎหมายกำหนด อาทิเช่น สินเชื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งการให้สินเชื่อประเภทนี้ก็มักจะมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ

นิวัฒน์ กาญจนภูมิินทร์ (2552 : 56) กล่าวว่า หลักประกันสินเชื่อ หมายถึง หลักประกันความเสี่ยงของธนาคารนอกจากความสามารถในการหารายได้ของตัวผู้กู้แล้ว ปัจจัยภายนอก เช่น ภัยธรรมชาติสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการหารายได้ เพื่อนำมาชำระหนี้ ดังนั้นสิ่งสุดท้ายที่จะสามารถลดอัตราเสี่ยงของธนาคารได้ คือ ทรัพย์สินที่ผู้กู้นำมาเป็นหลักประกันให้กับธนาคาร

สรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 5) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ คือ หลักประกัน ซึ่งเป็นแหล่งในการชำระคืนหนี้แหล่งที่สอง หากลูกหนี้ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งโดยปกติมูลค่าของหลักทรัพย์ค้ำประกันจะมีมูลค่าไม่น้อยกว่าจำนวนเงิน ที่กู้จริง นอกจากนี้ ประเด็นที่อาจคำนึงถึงเกี่ยวกับหลักประกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักประกัน ความคล่องตัวในการขายทอดตลาด เป็นต้น

วิโรจน์ หระสิทธิ์ (2553 : 7) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ หมายถึง หลักประกัน ซึ่งเป็นแหล่ง ในการชำระคืนหนี้แหล่งที่สอง หากลูกหนี้ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น การตรวจสอบสภาพคล่องของหลักประกันสินเชื่อ การตรวจสอบเรื่องความเพียงพอของหลักประกัน หรือการค้ำประกัน และความสำคัญเรื่องมูลค่าของหลักประกัน ต่อสินเชื่อ เป็นต้น

ซึ่งสรารุท สุริยวงศ์ (2549 : 73) กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบสภาพคล่องของหลักประกันสินเชื่อ
2. การตรวจสอบเรื่องความเพียงพอของหลักประกัน หรือการค้ำประกัน
3. ความสำคัญเรื่องมูลค่าของหลักประกัน ต่อสินเชื่อ
4. การตรวจสอบหลักทรัพย์อื่นที่ผู้กู้ยืมไม่ได้นำมาเป็นหลักประกันธนาคาร

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ เป็นหลักประกัน ซึ่งเป็นแหล่ง ในการชำระคืนหนี้แหล่งที่สอง หากลูกหนี้ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เช่น การตรวจสอบสภาพคล่องของหลักประกันสินเชื่อ การตรวจสอบเรื่องความเพียงพอของหลักประกัน หรือการค้ำประกัน และความสำคัญเรื่องมูลค่าของหลักประกันต่อสินเชื่อ เป็นต้น

2.4 งานวิจัย วรรณกรรมและบทความที่เกี่ยวข้อง

วสันต์ ยศสมแสน (2545) ได้ทำการค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อรูปแบบการกำกับดูแลแนวใหม่ ของธนาคารแห่งประเทศไทยในการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อรูปแบบการกำกับดูแลแนวใหม่ ของธนาคารแห่งประเทศไทยในการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิต ในการศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 13

ธนาคาร จำนวนข้อมูลที่เกิดขึ้นรวมได้ทั้งสิ้น 55 สาขา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ต่อปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยค่อนข้างมากทุกประเด็น 2) ความคิดเห็นของผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ต่อรูปแบบการกำกับดูแลแนวใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทยในการประเมินระดับความเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วยระดับความเสี่ยงโดยประเมินจากประเด็นต่างๆ และประเมินการจัดการของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์เพื่อลดความเสี่ยงด้านเครดิต พบว่าความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยค่อนข้างมาก ทุกประเด็น 3) การบรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยค่อนข้างมาก และ 4) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของธนาคารพาณิชย์ในการกำกับดูแลและตรวจสอบความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 14.6 คือ สาขาธนาคารพาณิชย์ไม่เคยได้รับการตรวจสอบด้านความเสี่ยงที่สาขามาก่อน จึงไม่มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลแนวใหม่

ชัชวาท นันทเสน (2548) ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานธุรกิจ สังกัดสำนักงานฝ่ายสินเชื่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนำระบบงานการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อมาใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานการบริการความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 100 คน ที่สังกัดสำนักงานฝ่ายสินเชื่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และ F-test (ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ศักยภาพทางการเงิน ความไว้วางใจในตัวผู้บริหาร การวางแผนและการควบคุมความสัมพันธ์ของลูกค้าและผู้ขาย โครงสร้างขององค์กรและการสืบทอด และภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มตลาด และ 2) พนักงานที่มีเพศ อายุ

สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ด้านสินเชื่อแตกต่างกันมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนพนักงานที่สังกัดสำนักงานธุรกิจแตกต่างกันมีการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

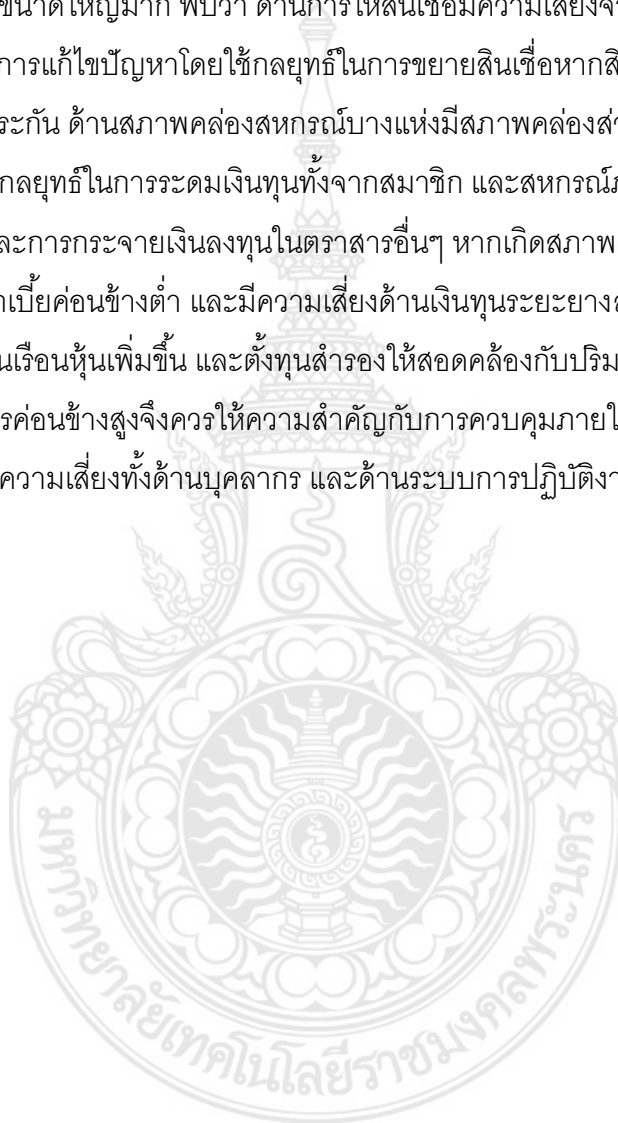
สรารุท สุริยวงศ์ (2549) ศึกษาการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อ ที่มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ ประสบการณ์การทำงาน สถานที่ทำงาน ขนาดของที่ทำงาน และขนาดสินเชื่อสาขา โดยศึกษาจากพนักงานสินเชื่อ จำนวน 95 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และ F-test (One-way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานสินเชื่อโดยรวมและจำแนกตามสาขาในเขตภูมิภาค 1 เขตภูมิภาค 2 เขตภูมิภาค 3 เขตภูมิภาค 4 เขตภูมิภาค 17 เขตภูมิภาค 24 เขตภูมิภาค 25 ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตโดยรวมและเป็นรายด้าน จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ด้านการวิเคราะห์ส่วนของทุน ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ และด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้ และมีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ และด้านการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกิจการ ยกเว้นพนักงานสาขาเขตภูมิภาค 3 ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) พนักงานสินเชื่อที่มีสถานที่ตั้งธนาคาร ขนาดสาขาที่ทำงาน ขนาดสินเชื่อของสาขาต่างกันเห็นว่าการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตโดยรวม มีความสำคัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพนักงานสินเชื่อที่มีเพศต่างกัน และพนักงานสินเชื่อที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต โดยรวม มีความสำคัญไม่แตกต่างกัน

วิโรจน์ หระสิทธิ์ (2553) การศึกษาการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของพนักงานสินเชื่อธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัดนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของพนักงานสินเชื่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด 2) เพื่อ

เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่าง การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของพนักงาน สิ้นเชื้อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับ การศึกษา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของ พนักงานสิ้นเชื้อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานธนาคาร 78 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก 0.43 – 0.62 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และ Chi - Square ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติการบริหาร ความเสี่ยงด้านเครดิต ของพนักงานสิ้นเชื้อธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสูงสุดไป หารต่ำสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ด้านการควบคุมภายใน เกี่ยวกับลูกหนี้ และ ด้านการวิเคราะห์ความสามารถ ในการชำระหนี้ 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสิ้นเชื้อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สำหรับข้อเสนอแนะ เช่น ควรประเมินฐานะการเงินของผู้กู้ยืมเป็นประจำ ควรพิจารณากระแสเงินสดและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ยืม และควรตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้ยืม ด้าน พื้นฐานทางครอบครัว

อมรรัตน์ อัครราช (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ เอกชน ตำรวจ และ ทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ มาก ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้จัดการสหกรณ์และประธานคณะกรรมการ ดำเนินการ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก โดยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บ รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และทุติยภูมิจากตัวเลขทางการเงิน ซึ่งในการ สัมภาษณ์เชิงลึกจะทำการสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ 1 คน และประธานกรรมการดำเนินการ 1 คน รวมแห่งละ 2 คน ฉะนั้น สหกรณ์จำนวนทั้งสิ้น 31 แห่ง เก็บตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 62 คน ซึ่ง ข้อมูลงบการเงินจะใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือทางบัญชีโดยใช้อัตราส่วนทางการเงินวัดความ เสี่ยงของสหกรณ์ ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะใช้ประกอบข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษา

พบว่า 1) ด้านความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวสูงจากอัตราขยายตัวของทุนเรือนหุ้นต่ำ และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการสูงเนื่องจากพนักงานสหกรณ์ต้องรับผิดชอบในสินทรัพย์ของสหกรณ์สูงมาก ส่วนความเสี่ยงด้านสินเชื่อต่ำ และ 2) ด้านการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก พบว่า ด้านการให้สินเชื่อมีความเสี่ยงจากการชะลอตัวของธุรกิจ ซึ่งสหกรณ์มีการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลยุทธ์ในการขยายสินเชื่อหากสินเชื่อชะลอตัว และการควบคุมด้านหลักประกัน ด้านสภาพคล่องสหกรณ์บางแห่งมีสภาพคล่องส่วนเกิน ซึ่งสหกรณ์มีการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลยุทธ์ในการระดมเงินทุนทั้งจากสมาชิก และสหกรณ์ภายนอกหากเกิดการขาดสภาพคล่อง และการกระจายเงินลงทุนในตราสารอื่นๆ หากเกิดสภาพคล่องส่วนเกิน มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ และมีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวสูง ซึ่งสหกรณ์ควรมีกลยุทธ์ในการระดมทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น และตั้งทุนสำรองให้สอดคล้องกับปริมาณเงินฝาก มีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการค่อนข้างสูงจึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน อีกทั้งมีมาตรการในการลดหรือป้องกันความเสี่ยงทั้งด้านบุคลากร และด้านระบบการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกอง ระดับ 7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน (สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด, 2554)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกอง ระดับ 7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน ซึ่งมีจำนวนที่แน่นอน (Finite Population) เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเลือกประชากรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกอง หรือระดับรองผู้อำนวยการกอง จำนวน 7 หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ประกอบด้วย

1. กองการออมทรัพย์
2. กองธุรการ
3. กองแผนและโครงการ
4. กองงบประมาณและการเงิน
5. กองการสงเคราะห์
6. กองการฅาปนกิจสงเคราะห์
7. กองกิจการสโมสร

โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานๆ ละ 1 คน รวมทั้งหมด 7 คน จำนวนทั้งหมด 7 คำถาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยศึกษารายละเอียดข้อมูลจากตำรา ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 กำหนดขอบเขต และโครงสร้างเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์โดยพิจารณาจากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ โดยร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญอีก 3 คน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความครบถ้วนในเชิงเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาใช้กับผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จากนั้นทำการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ก่อนจะมีการนำไปใช้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ กึ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ถึงผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาสรุปรวบรวมข้อมูล โดยประยุกต์แนวทาง 6 ขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การถอดความข้อมูล ด้วยการอ่านและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

3.5.2 การจัดการข้อมูล โดยบันทึกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ในไฟล์คอมพิวเตอร์ จัดหมวดหมู่ของคำตอบแบบคร่าว ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาในครั้งนี้ และส่วนข้อมูลที่ยังไม่มีหมวดหมู่ที่ชัดเจน หรือมีความหมายไม่ชัดเจน จะถูกบันทึกแยกไว้ก่อนเพื่อทำความเข้าใจในขั้นตอนต่อไป

3.5.3 การอ่านและการบันทึกข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะเป็นการอ่านทบทวนข้อมูล ปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ซึ่งความคิดเห็นเหล่านี้จะเป็นการบันทึกในไฟล์ด้วย

3.5.4 การอธิบาย เป็นขั้นตอนที่นำกรอบแนวคิดในการศึกษามาช่วยในการอธิบายความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด โดยกรอบแนวคิดในการศึกษาจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรมากยิ่งขึ้น

3.5.5 การจัดหมวดหมู่ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มาจัดเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน โดยพิจารณาจัดหมวดหมู่ตามตัวแปรของการศึกษา

3.5.6 การตีความหมายข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ศึกษาจะเขียนบรรยายถึงประเด็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัดที่เกิดขึ้น โดยใช้ความรู้ความเข้าใจของผู้ศึกษา จากนั้นจะนำข้อมูลคำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ได้แปลผลแล้วไปอธิบายให้อาจารย์ที่ปรึกษาของการศึกษาในครั้งนี้ทราบ เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด มีดังต่อไปนี้

4.1 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกองของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จำนวน 7 คน สามารถสรุปผลจากการสัมภาษณ์ได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย อายุของผู้ให้สัมภาษณ์ หน่วยงาน ระดับตำแหน่งงาน และอายุการทำงานในสหกรณ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (7 คน)	ร้อยละ
อายุ		
41-50 ปี	3	42.85
51-60 ปี	4	57.15

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (7 คน)	ร้อยละ
หน่วยงาน		
กองการออมทรัพย์	1	14.28
กองธุรการ	1	14.28
กองแผนและโครงการ	1	14.28
กองงบประมาณและการเงิน	1	14.28
กองการสงเคราะห์	1	14.28
กองการฌาปนกิจสงเคราะห์	1	14.28
กองกิจการสโมสร	1	14.28
ระดับตำแหน่งงาน		
ผู้อำนวยการกอง	5	71.44
รองผู้อำนวยการกอง	2	28.56
อายุการทำงานในสหกรณ์ออมทรัพย์		
1-10 ปี	2	28.57
11-20 ปี	4	57.15
21-30 ปี	1	14.28

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

จากตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของการให้สัมภาษณ์จำนวน 7 คน พบว่าอายุของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.15 และส่วนที่เหลืออยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85

หน่วยงานของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน พบว่า หน่วยงาน ๆ ละ 1 คน ประกอบด้วยกองการออมทรัพย์ กองธุรการ กองแผนและโครงการ กองงบประมาณและการเงิน

กองการสงเคราะห์ กองการฌาปนกิจสงเคราะห์ กองกิจการสโมสร คิดเป็นหน่วยงานละ ร้อยละ 14.28

ระดับตำแหน่งงานของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน พบว่า ระดับผู้อำนวยการกอง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71.44 รองลงมาระดับรองผู้อำนวยการกอง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.56

อายุการทำงานในสหกรณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 คน พบว่า อายุการทำงานในสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11 - 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.15 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 1 - 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21- 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

4.1.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองหรือระดับรองผู้อำนวยการกองที่ได้จากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จำนวน 7คน มีคำถามจำนวน 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

คำถามที่ 1 : ท่านมีแนวคิดอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ
- ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้
- ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้
- ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

คำถามที่ 2 : ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไรที่สำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ
- ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้
- ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้
- ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

คำถามที่ 3 : ท่านมีแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์เพื่อสู่ความยั่งยืนในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ
- ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้
- ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้
- ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

คำถามที่ 4 : ท่านคิดว่านโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และท่านมีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อรับรองสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างไร

คำถามที่ 5 : ท่านคิดว่าอะไร เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน และท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือบริหารจัดการอุปสรรคนั้นอย่างไรบ้าง

คำถามที่ 6 : การบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ทางด้านการเงิน หากเกิดวิกฤตขาดสภาพคล่องในช่วงของการจ่ายเงินปันผลหุ้นเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิกในช่วงสิ้นปี ท่านเป็นผู้บริหารสหกรณ์ฯ ท่านมีวิธีในการวางแผนหรือแก้ไขปัญหาอย่างไร

คำถามที่ 7 : การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ท่านคิดว่าเพียงพอหรือไม่และนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนี้ มีส่วนช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนได้มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

คำถามที่ 1 : ท่านมีแนวคิดอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความเห็นว่า การปฏิบัติตามนโยบายระเบียบข้อบังคับและการดำเนินงานตามแนวทางที่สหกรณ์ออมทรัพย์ได้วางไว้อย่างเคร่งครัด จะช่วยให้การบริหารงานและการติดตามสินเชื่อทำได้ง่ายขึ้น เช่น ถ้าหากผู้กู้เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวน และลูกจ้างประจำ ทางสหกรณ์ออมทรัพย์จะให้มีหนังสือการหักเงินบำเหน็จบำนาญของข้าราชการให้ผู้กู้เห็น เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าเป็น

ลูกจ้างชั่วคราว ทางสหกรณ์ออมทรัพย์จะปล่อยยอดสินเชื่อให้น้อยกว่าข้าราชการเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินการบริหารและติดตามสินเชื่อต้องดูแลอย่างละเอียด ตรวจสอบความซื่อสัตย์ สุจริตของเจ้าหน้าที่ได้ และในการติดตามสินเชื่อของสหกรณ์ต้องทราบว่าผู้ที่มาขอกู้เงินจากสหกรณ์เป็นใคร ภูมิลำเนาอยู่ที่ใด สามารถตามตัวผู้ขอกู้เงินได้ในกรณีที่ผู้กู้ผิดนัด ชำระหนี้และไม่ปฏิบัติตามสัญญาการกู้เงินยืมเงินของสหกรณ์และสหกรณ์สามารถเร่งรัดติดตามหนี้สินที่คงค้าง

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงที่ดีต้องมาจากผู้บริหาร ผู้จัดการที่คุณธรรมและจริยธรรม สิ่งที่สำคัญคือกระบวนการเลือกผู้บริหาร ผู้จัดการ เหนรัญญิก ซึ่งล้วนมาจากการเลือกของสมาชิกทั้งหมดในที่ประชุมสามัญประจำปี ดังนั้นสมาชิกต้องพิจารณาอย่างรอบคอบที่สุด ส่วนในการติดตามหนี้สินต้องอยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง ตามระเบียบก่อนการปล่อยสินเชื่อและการตรวจสอบผู้ค้ำประกัน

ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ โดยการแบ่งระดับชั้น หรือ จัดชั้น โดยแบ่งเป็นข้าราชการประจำ (นายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวน) พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งพนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ถือเป็นชั้นที่มีความเสี่ยงมากกว่าข้าราชการประจำ เนื่องจากความไม่แน่นอน และไม่มั่นคงในหน้าที่การงานวิชาชีพเป็นผู้กู้ที่ฐานเงินเดือนต่ำ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ควรจะต้องดูจากรายรับ และรายจ่ายของผู้กู้ ว่าในแต่ละเดือนนั้น ผู้กู้มีความสามารถในการผ่อนชำระคืนให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ได้มากน้อยแค่ไหน เพราะเงินได้รายเดือนนั้นต้องเหลือตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทางสหกรณ์ออมทรัพย์กำหนด ซึ่งเงินคงเหลือในแต่ละเดือนจะต้องเพียงพอที่จะสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยมีเงินเหลือเพียงพอในการใช้จ่าย แต่ละเดือน

ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 6 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์หนี้ของผู้กู้นั้น ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ โดย 4 ใน 6 มีความเห็นว่า คุณสมบัติของผู้กู้ที่มีผลต่อระดับความสามารถในการชำระหนี้ คือ ระดับชั้นยศ และตำแหน่งงาน โดยถ้า

เป็นระดับชั้นยศ นายทหารชั้นสัญญาบัตรจะมีความสามารถในการชำระหนี้ที่มากกว่า นายทหารชั้นประทวน แต่ถ้าเป็นตำแหน่งงานนั้น ความสามารถในการชำระหนี้ของข้าราชการประจำมีมากกว่าพนักงานราชการและลูกจ้างชั่วคราว เนื่องจากอัตราเงินเดือนและตำแหน่งงานที่แตกต่างกันหากเกิดความเสี่ยงในการขาดความสามารถในการชำระหนี้ของข้าราชการประจำ สหกรณ์ยังสามารถแจ้งการเรียกเก็บเงินได้จากการส่งหักเงินจากกองเบี่ยหวัดและบำเหน็จ บำนาญที่ข้าราชการประจำได้เซ็นหนังสือแสดงเจตนาไว้ให้กับสหกรณ์ แต่ถ้าหากเป็นลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ หากเกิดความเสี่ยงในการขาดความสามารถในการชำระหนี้ทาง สหกรณ์จะหักจากเงินทุนเรือนหุ้นและยอดเงินคงค้างผู้ค้าประกันต้องรับสภาพหนี้ในฐานะผู้ค้าประกันตามระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนด

ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนที่เหลือ 2 ใน 6 มีความเห็นว่า คุณสมบัติของผู้กู้ที่มีผลต่อระดับความสามารถในการชำระหนี้ คือ เงินได้รายเดือนของผู้กู้ ประกอบกับรายจ่าย ว่าในแต่ ละเดือนผู้กู้มีรายรับ รายจ่ายมากน้อยแค่ไหน หากตรวจสอบแล้วว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ มีเงิน ได้รายเดือนไม่เพียงพอในการหักเงินเดือนของยอดวงเงินกู้ ทางสหกรณ์ออมทรัพย์จะพิจารณาว่า จะให้กู้หรือไม่ หากให้กู้ได้ทางสหกรณ์ต้องลดยอดวงเงินกู้ของผู้กู้เพื่อให้เงินเดือนสามารถหัก เงินเดือนผ่อนชำระได้ตามหลักเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนด

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ความสามารถในการชำระ หนี้ นอกเหนือจากตัวผู้กู้เองแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือ หลักประกัน คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ สามัญ จะช่วยพิจารณาวินิจฉัยการให้เงินกู้ของสมาชิกได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่เสนอมาพร้อม กับหลักประกันเงินกู้ตามที่กำหนด และสามารถผ่อนชำระได้ทั้ง เงินต้น ดอกเบี่ย ให้เป็นไปตาม ระเบียบสหกรณ์ที่กำหนดไว้

ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าหลักประกันสินเชื่อในการกู้ เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ คณะกรรมการจะพิจารณาจากหลักประกันเงินทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกถืออยู่ เป็นอันดับแรก

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ในการวิเคราะห์ หลักประกันเงินกู้สามัญของสมาชิกที่ขอกู้มานั้น เกือบทั้งหมดใช้บุคคลในการค้ำประกันเงินกู้ ใน การพิจารณาต้องดูองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เงินได้รายเดือนของผู้ค้าประกันต้องให้อยู่ใน ระเบียบที่กำหนด ถ้าเป็นใช้ข้าราชการประจำในการค้ำประกันเงินกู้ใช้เพียง 1 คน แต่ถ้าเป็น

ลูกจ้างชั่วคราวหรือ พนักงานราชการ ในการค้ำประกันเงินกู้ต้องใช้ 2 คน ต่อ 1 สัญญา อายุ ผู้ค้ำประกันต้องมีอายุในงานราชการเหลือเหมาะสมกับการค้ำประกันเงินกู้ ในสัญญาฉบับนั้นๆ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นองค์ประกอบทุกอย่าง ต้องผ่านการพิจารณาเงินกู้เพื่อช่วยในการตรวจตราและควบคุมให้อยู่ในระเบียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ และลดความเสี่ยงในเรื่องการค้ำประกันเงินกู้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความเห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถเปลี่ยนหลักประกันเงินกู้จากเดิมที่ใช้เป็นทุนเรือนหุ้นและตัวบุคคลค้ำประกัน อาจเป็นการใช้หลักทรัพย์ประเภทอื่นมาช่วยในการค้ำประกันเงินกู้ของสมาชิกแทนได้

คำถามที่ 2 : ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไรที่สำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ที่พบมากเรื่องการติดตามหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ คือเนื่องจากทางสหกรณ์ไม่ได้มีการจัดชุดติดตามหนี้สินที่แน่นอน แต่จะให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละหน่วยเป็นผู้ติดตามหนี้สินเอง จึงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้า เพราะเจ้าหน้าที่บางคนมีความรู้ความสามารถและการเอาใจใส่ในการติดตามหนี้สินที่ไม่เหมือนกัน จึงอาจทำให้มีการตกค้างในรายชื่อสมาชิกที่ยังไม่สามารถตามหนี้สินได้ ฝ่ายคณะกรรมการของสหกรณ์ควรมีการจัดตั้งชุดติดตามหนี้สินของสหกรณ์ขึ้น เพื่อกำกับดูแล เรื่องนี้ให้เป็นสัดส่วนและรัดกุมมากกว่านี้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบคือระยะเวลาและขั้นตอนของกฎหมาย หลังจากที่มีการติดตามหนี้แล้ว ซึ่งขั้นตอนของกฎหมายนั้นใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน ตั้งแต่ข้อกฎหมาย กระบวนการในชั้นศาล และการบังคับคดี เพราะกว่าจะตามตัวผู้กู้และสืบทรัพย์ได้ต้องใช้เวลาในการติดตาม ทำให้สหกรณ์เกิดปัญหามีดอกเบี่ยค้างในรายบุคคลนั้น

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบมากในการติดตามหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์คือ การติดตามหนี้ที่ผู้กู้เป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือพนักงานราชการเนื่องจากสหกรณ์ไม่สามารถติดตามหนี้สินได้ทันที ถ้าหากผู้กู้เป็นราชการ ทางสหกรณ์ต้องรอการขาดการเป็นสมาชิกติดต่อกัน 3 เดือน ถึงจะทราบผลว่า สมาชิกรายนั้นขาดการเป็นสมาชิกภาพ ภาระหนี้สินค้างก็จะตกอยู่กับผู้ค้ำประกัน ทางสหกรณ์จึงจะติดตามหนี้จากผู้ค้ำประกันอีกทีหนึ่ง

ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคที่พบคือการขอกู้เงินสหกรณ์ของพนักงานราชการ หรือ ลูกจ้างชั่วคราว บางหน่วยมีสมาชิกที่สมัครเป็นสมาชิกใหม่และมีเงินทุนเรือนที่น้อย ประกอบกับผู้ค้ำประกันที่สมัครเป็นสมาชิกใหม่เหมือนกัน จับคู่กัน เพื่อค้ำประกันเงินกู้ปัญหาในส่วนนี้จึงทำให้เกิดความเสี่ยงได้ และพนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราวบางคน ยังเจอปัญหาในการหาผู้ค้ำประกันยาก เนื่องจากขาดความไว้วางใจ เพราะกลัวว่าผู้กู้เงินจะหนีและตนเองต้องรับสภาพภาระหนี้สินทั้งหมด

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดกับคุณลักษณะของผู้กู้ ส่วนมากที่พบเป็นในเรื่องของ อายุ เนื่องจากผู้ขอกู้มีช่วงอายุที่ใกล้เคียงอายุราชการ อาจจะทำให้ต้องจำกัด การผ่อนชำระหนี้สหกรณ์ในระยะเวลาที่สั้น เงินได้รายเดือนผู้กู้บางราย เหลือไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กำหนด การถือหุ้นในสหกรณ์ที่น้อยเกินไป เนื่องจากผู้กู้เพิ่งสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์จึงทำให้ไม่มีสิทธิในการขอกู้เงินสหกรณ์ ซึ่งถ้าหากอนุมัติเงินกู้ อาจจะมีความเสี่ยง

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ไม่มีปัญหา และ อุปสรรค ในการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ โดยเฉพาะในระดับนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ลูกจ้างประจำ เพราะข้าราชการประจำจะมีเกณฑ์และมีบุคคลค้ำประกันที่แน่นอน ส่วนของสมาชิกส่งนอกในการขอกู้เงินสหกรณ์จะขอกู้ได้ตามระเบียบสหกรณ์แต่จะขอกู้สามารถขอกู้ได้ 90% ของเงินทุนเรือนหุ้นทั้งหมดที่มีอยู่ และใช้เงินทุนเรือนหุ้นในการค้ำประกัน

ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบคือ ผู้กู้ลาออก เกษียณอายุ การติดตามหนี้ทำได้ยาก ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้มีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับการชำระหนี้ โดย 3 ใน 5 มีความเห็นว่า ความสามารถในการชำระหนี้ในส่วนของผู้กู้ส่งนอก เนื่องจากสมาชิกส่งนอกจะไม่สามารถหักเงินเดือนชำระหนี้สหกรณ์ได้เหมือนข้าราชการประจำ หรือลูกจ้างชั่วคราว สมาชิกส่งนอกจะต้องมาส่งเงินชำระหนี้สหกรณ์ทุกๆ สิ้นเดือน ตัวเองหรือ โอนเข้าบัญชีสหกรณ์ฯ ตามยอดที่เจ้าหน้าที่แจ้งให้กับสมาชิก และในบางเดือนอาจเกิดปัญหาในการส่งเงินล่าช้า หรือบางทีไม่สามารถติดตามหนี้ได้ จึงทำให้มีดอกเบี้ยค้างเกิดขึ้น และที่เหลือ 2 ใน 5 มีความคิดเห็นว่า ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ ลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และได้ขอกู้เงินกับทางสหกรณ์ไปแล้ว ได้ลาออกจากงาน ผู้กู้ได้มีการประสานกับทางสหกรณ์เพื่อส่งเงินให้กับทางสหกรณ์ โดยการโอน

ผ่านธนาคาร ในจุดนี้จึงเกิดปัญหามากในการรับชำระหนี้ เนื่องจากสมาชิกบางคนส่งเงินล่าช้าไม่ตรงตามนัด ส่งไม่ตรงเดือนในเดือนนั้นๆ หรือส่งเงินไม่ตรงยอดที่ได้แจ้งไป ทำให้สหกรณ์เกิดปัญหาในการชำระหนี้ของสมาชิก

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาการหักเงินชำระหนี้ จากเงินเดือนของผู้กู้ ทางสหกรณ์จะหักเงินกู้สมาชิกทั้งหมดที่ขอกู้ในแต่ละเดือนจากหน่วยต้นสังกัด ที่ไม่ใช่หน่วยเดียวกัน ปัญหานี้จึงทำให้สหกรณ์ทราบภายหลัง จากได้รับใบสำคัญของกา รส่งหักเงินว่าผู้กู้มีรายที่ไม่สามารถหักชำระหนี้ให้กับทางสหกรณ์ได้ และยังทำให้การปิดบัญชีต่อเดือนล่าช้าลง

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ไม่พบปัญหา ในการชำระหนี้ โดยเฉพาะสมาชิกสหกรณ์ที่ยังรับราชการประจำอยู่ ทางสหกรณ์สามารถส่งหักเงินชำระหนี้ กับทางหน่วยที่สมาชิกอยู่ได้ปกติ แต่ถ้าเป็นข้าราชการที่ย้ายหน่วยไปอยู่นอกกรมสวัสดิการ ทางสหกรณ์จะทำหนังสือประสานกับฝ่ายการเงินทางหน่วยใหม่ ที่สมาชิกได้ย้ายไปเพื่อขอทำการหักเงินชำระหนี้ให้กับทางสหกรณ์ตามยอดเงินที่ส่งหักไป จึงไม่พบปัญหาในการชำระหนี้ของสหกรณ์

ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคของหลักประกันสินเชื่อ คือ เงินทุนเรือนหุ้น โดย 2 ใน 4 มีความคิดเห็นว่า กำลังพลบรรจุใหม่บางหน่วยที่ต้องการขอกู้เงินสหกรณ์ แต่เงินเรือนหุ้นทุนในการใช้เป็นหลักประกันยังมีน้อย ทางสหกรณ์จึงต้องแจ้งเรื่องการหักทุนเรือนหุ้นเพิ่มให้สมาชิกทราบ เพราะต้องหักจากเงินกู้สามัญ แต่ระเบียบภายในหน่วยที่สมาชิกสังกัดอยู่ นั้น อาจมีข้อกำหนดภายในหน่วยว่าให้สมาชิกที่บรรจุใหม่สามารถเพิ่มเงินทุนเรือนหุ้นได้แค่ครั้งหนึ่งของระเบียบสหกรณ์เท่านั้น ส่วนที่เหลือ อีก 2 ใน 4 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับหลักประกันสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ ที่เป็นพนักงานราชการและลูกจ้างชั่วคราวจะหาทุนเรือนหุ้นได้ยาก ปัญหาในส่วนนี้จึงเป็นจุดสำคัญในการหาหลักประกันของสมาชิก เพราะสมาชิกบางคนอยากได้วงเงินที่สูง แต่เงินทุนเรือนหุ้นยังน้อย ก็ไม่สามารถกู้ได้ ถึงจะมีหลักค้ำประกันเป็นตัวบุคคลด้วยก็ตาม

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบเกี่ยวกับหลักประกันสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ คือ ตัวคนค้ำประกัน เนื่องจากคนค้ำประกันที่มีความน่าเชื่อถือค่อนข้างหายาก เช่น ปัญหาเรื่องเงินได้รายเดือนของผู้ค้ำประกันบางรายที่เหลือ

ไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผู้ค้าประกันบางราย ลาออกก่อน หรือเกษียณอายุราชการไป ก่อนที่จะถึงกำหนดครบในการชำระหนี้ในสัญญาเงินกู้ จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการหาผู้ค้า ประกันใหม่และสหกรณ์ก็อาจเกิดความเสียหายได้มากหากผู้กู้และผู้ค้าหนีหายไปทั้งคู่

คำถามที่ 3 : ท่านมีแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์เพื่อสู่ความ ยั่งยืนในด้านต่างๆดังต่อไปนี้ อย่างไร

ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการบริหารต้องมี ความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม โดยสมาชิกเป็นผู้ออกเสียงเลือกในการประชุมใหญ่สหกรณ์ทุกปี สหกรณ์จะให้อำนาจกับสมาชิกทุกคนที่เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี เป็นผู้ออกเสียงเลือก ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหาร ฝ่ายจัดการในการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ การเลือกควรเลือก ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ยุติธรรม เสียสละ เป็นกลางมาเป็นผู้ดำเนินการผู้บริหาร สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก เพื่อพัฒนางานสหกรณ์ให้ไปทางที่ดี และเลือกชุดผู้ บริหารงานในการติดตามหนี้สินของสหกรณ์ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาให้เป็นไปในทางที่ดี ตาม หลักเกณฑ์ของสหกรณ์ อย่างเคร่งครัด รวดเร็ว พร้อมกำหนดนโยบายการบริหารสินเชื่อให้ ชัดเจนโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ในส่วนฝ่ายจัดการต้องเลือกเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้อย่าง ทুমเท ใฝ่ใจในการทำงานสหกรณ์ และมีคุณสมบัติตรงกับงานที่ทำ และปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต ให้กับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในการดูแลการให้สินเชื่อ โดยมีการกำกับดูแลอย่างดี และระบบ การจ่ายเงินกู้ต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ความไว้วางใจได้ รอบคอบ และรัดกุมมีลายลักษณ์อักษรถูกต้อง ตามระเบียบและปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด รวมถึงในตัวเอกสารการให้กู้ เช่น สัญญาเงินกู้ หรือ หนังสือค้ำประกัน ต้องตรวจสอบหลักฐานอย่างละเอียดเพื่อป้องกันการปลอมแปลงได้การบริหาร ความเสี่ยงด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จะสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนได้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าสหกรณ์มีการจัดการความ เสี่ยง โดยการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงไว้ ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดมาตรการหรือ แผนปฏิบัติการในการสร้างกระบวนการบริหารติดตามสินเชื่อ และที่สำคัญในการบริการงาน สหกรณ์นั้นผู้บริหารไม่ควรมีการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยเพราะจะทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่อง และไม่มีประสิทธิภาพ และในการบริหารงานสหกรณ์ต้องกระจายอำนาจในการบริหารงาน สหกรณ์กับให้คณะกรรมการทุกท่าน โดยให้อำนาจการพิจารณาหรือดูแลงานสหกรณ์อย่างเท่า เทียมกัน เพื่อให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ดียิ่งขึ้นไปเพื่อความยั่งยืนขององค์กร

ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ในเรื่องของประเภทของพนักงานนั้นมีส่วนในการช่วยให้เกิดความยั่งยืน โดยการพิจารณาเงินกู้ให้กับกลุ่มข้าราชการประจำ คือ นายทหารชั้นสัญญาบัตร และ นายทหารชั้นประทวน ย่อมมีความเสี่ยงน้อยกว่าการปล่อยสินเชื่อให้กับกลุ่มพนักงานราชการและลูกจ้างชั่วคราว คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้สหกรณ์มีการพิจารณาอย่างละเอียดในการขอกู้เงินของสมาชิกให้อยู่ในหลักเกณฑ์ตามระเบียบของสหกรณ์

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์จากเงินได้รายเดือนของผู้กู้ มีส่วนสำคัญให้สหกรณ์ออมทรัพย์มีความยั่งยืนเจริญเติบโตได้ เนื่องจากเงินได้รายเดือนที่สูงย่อมมีความเสี่ยงน้อย แต่หากผู้กู้มีเงินได้รายเดือนที่น้อย ย่อมมีความเสี่ยงสูงทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบต้องมีความละเอียด รอบคอบ เพื่อให้สอดคล้อง และกวดขันการใช้เงินของสมาชิกให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้กู้จาก เงินทุนเรือนหุ้น จะช่วยให้สหกรณ์ออมทรัพย์ สร้างความยั่งยืนได้ การพิจารณาผู้กู้ที่มีเงินทุนเรือนหุ้นน้อย อาจจะเป็นผู้กู้รายใหม่ที่เพิ่งเข้ามาทำงาน ย่อมเกิดความเสี่ยงในการชำระหนี้คืนหรือก่อให้เกิดหนี้สูญได้ สหกรณ์ออมทรัพย์จึงไม่ควรปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ที่มีเงินทุนเรือนหุ้นน้อย เพื่อหลีกเลี่ยงหนี้ที่อาจจะสูญหนี้ได้ เนื่องจากหลักประกันที่ไม่พอ

ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์นั้น คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเงินกู้จะพิจารณาให้อยู่ในข้อกำหนดต่างๆ ที่ทางสหกรณ์ออมทรัพย์กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้กู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การส่งเงินงวดชำระหนี้ การเรียกคืนเงินกู้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าการวิเคราะห์หนี้ นอกเหนือจากคุณสมบัติของตัวผู้กู้แล้ว ผู้ค้ำประกันก็มีส่วนสำคัญเพราะ ผู้กู้ที่มีผู้ค้ำประกันที่น่าเชื่อถือ มั่นคง และได้รับการรับรองจากผู้บังคับบัญชาและกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ความเสี่ยงก็จะลดน้อยลง ซึ่งหากผู้กู้มีความผิดปกติในการส่งเงินชำระหนี้สหกรณ์ สหกรณ์และผู้บังคับบัญชาสามารถแก้ไขปัญหาได้ทัน และไม่ก่อให้เกิดดอกเบี้ยค้างชำระของสมาชิกรายนั้นๆ

ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า หลักประกันที่ดีที่สุดของสมาชิกสหกรณ์คือ ทุนเรือนหุ้นของผู้กู้เอง คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้สหกรณ์มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของหลักประกันสินเชื่อ หากคณะกรรมการตรวจสอบ พบว่าหลักประกันของสมาชิกรายใด บกพร่อง ผู้กู้จะต้องแก้ไขและหาหลักประกันใหม่ที่มีมั่นคง ให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละวงรอบของการปล่อยเงินกู้ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์จะยึดในหลักทุนเรือนหุ้นของผู้กู้ก่อนเป็นลำดับแรก เพราะถือเป็นหลักประกันสินเชื่อที่มีความมั่นคง การพิจารณาทุนเรือนหุ้นต้องให้เหมาะสมกับวงเงินกู้ หากทุนเรือนหุ้นมีจำนวนน้อยก็ไม่ควรพิจารณาวงเงินกู้ที่สูงเกินไป เพราะจะทำให้เกิดความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า การพิจารณาหลักประกันควรดูที่บุคคลค้ำประกันสินเชื่อที่มีความน่าเชื่อถือ หากผู้กู้เป็นพนักงานราชการหรือลูกจ้างชั่วคราว แต่ผู้ค้ำประกันเป็นข้าราชการประจำ ก็จะทำให้ดูมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ในการพิจารณาเงินกู้สามัญก็สามารถผ่านการอนุมัติได้ง่ายขึ้นเนื่องจากผู้ค้ำประกันมีสถานภาพที่มั่นคง น่าเชื่อถือ และส่งผลให้ความเสี่ยงลดน้อยลง แต่ตรงกันข้าม หากผู้กู้เป็นพนักงานราชการหรือลูกจ้างชั่วคราว และผู้ค้ำประกันเป็นลูกจ้างชั่วคราวเหมือนกัน ก็จะส่งผลให้มีความเสี่ยงมากขึ้น

คำถามที่ 4 : ท่านคิดว่านโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และท่านมีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อรับรองสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างไร

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 5 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว โดย 3 ใน 5 มีความคิดเห็นว่า เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมากิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่ประสบปัญหาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพราะนโยบายการบริหารจัดการ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงระเบียบมาตรฐานของสหกรณ์ ที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการขอกู้เงินนั้นมีความเหมาะสมดี ส่วนที่เหลือ 2 ใน 5 เห็นว่าเหมาะสมดี เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และตั้งใจทำงาน ควบคุมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และมีการตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริต

ในการเตรียมความพร้อม การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ผู้ให้การสัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่า ทางสหกรณ์ควรมีจุดประสงค์ ในการรับรองสถานการณ์ฉุกเฉิน คือ ต้องเข้าใจ

หลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง เข้าใจและระบุ จำแนกความเสี่ยงในส่วนราชการ เข้าใจประเมินความเสี่ยงในส่วนราชการได้ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการ และในการเตรียมความพร้อมในการบริหารงานสหกรณ์ โดยการประมาณการ การใช้จ่ายเงินของ สหกรณ์ ในเดือนถัดไป เพื่อให้ทราบถึง รายรับ รายจ่าย เงินคงเหลือ โดยประมาณซึ่งตัวเลขที่เป็นจริงจะต้องไม่แตกต่าง จากประมาณการมากนัก หากไม่มีปัจจัยอื่นเข้ามา

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 2 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า การบริหารความเสี่ยงของ สหกรณ์ออมทรัพย์ในปัจจุบันยังไม่รัดกุม และรอบคอบ มากเท่าที่ควร โดยเฉพาะเรื่องการปล่อย สินเชื่อให้กับลูกจ้าง พนักงานราชการ ในยอดเงินกู้ที่สูง และใช้ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ เป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้กันเอง เพราะจะทำให้เกิดความเสี่ยงในความสามารถในการชำระหนี้และผู้ ค้ำประกันต้องรับภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นโดยที่ผู้ค้ำประกันเองก็ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เนื่องจาก มูลค่าหนี้ที่สูงเกินกำลัง เพื่อรับรองสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคตที่จะเกิดขึ้น สหกรณ์ต้องเตรียม ความพร้อมในการป้องกันความเสี่ยง โดยการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญรองรับไว้

**คำถามที่ 5 : ท่านคิดว่าอะไร เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการบริหารความเสี่ยงด้าน
เครดิตอย่างยั่งยืน และท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือบริหาร
จัดการอุปสรรคนั้น อย่างไรบ้าง**

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่ สำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนนั้น อยู่ที่นโยบายการบริหารของ คณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ นโยบายบางอย่างที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง หรือ การ บริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมตามนโยบายที่ได้วางไว้ ทำ ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวนี้ จำเป็นจะต้องมีการวาง นโยบายการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง และแนวทาง ที่วางไว้สำหรับการบริหารงานควรให้เหมาะสมต่อภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่ สำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนนั้น อยู่ที่ปัญหาการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ ขาดการอบรม ตรวจสอบ ควบคุม จนมีช่องโหว่ให้เกิดการทุจริตได้ การโอนย้ายตำแหน่งหน้าที่ บ่อย การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย การทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าว นอกจากนโยบายที่ดี จำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงานที่ดีด้วย ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่เป็นระยะๆ เช่น ทุก 1 เดือน หรือ 3 เดือน เป็นต้น เพื่อเป็นการตอกย้ำในการทำหน้าที่อย่างสุจริต นอกเหนือจากนั้น ส่วนฝ่ายบริหารจัดการต้องดูแลตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างรอบคอบ ซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบได้และการกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบ รวมถึงย้ําให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดโดยไม่มีข้อยกเว้น เหมือนเป็นการรีเช็ค (Re-Check) เพื่อตรวจสอบในด้านความโปร่งใสและความถูกต้อง

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนนั้น อยู่ที่ผู้กู้ และ ผู้ค้ำประกัน โดยมองว่าปัจจุบันนโยบายการปฏิบัติงานนั้นค่อนข้างดีอยู่แล้ว แต่ปัญหาที่พบบนนั้น คือ ผู้กู้แต่ละรายหลังจากได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ไปแล้วนั้น สมาชิกผ่อนชำระหนี้มาได้สักระยะ แต่ต่อมามีปัญหาสภาพคล่องไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามวัน เวลาที่กำหนดไว้ บางรายลาออกจากงาน บางรายหนีราชการและการขาดจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหนี้ที่เกิดขึ้น ไม่เพียงแต่ปัญหาจากตัวผู้กู้ แต่ยังรวมไปถึง ปัญหาของผู้ค้ำประกัน เช่น ตามตัวไม่ได้ ลาออกจากงานไปแล้วหรือ บัดความรับผิดชอบในการชำระหนี้ เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องมีการพิจารณาเงินกู้ยืมอย่างรอบคอบที่สุด การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้เอง รวมถึงผู้ค้ำประกัน ต้องวิเคราะห์อย่างรอบคอบและถี่ถ้วนดี ตัวผู้กู้เองต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการชำระหนี้ ให้ตรงตาม วันและเวลาที่กำหนดไว้ รวมถึงผู้ค้ำประกันเองก็ต้องมีจิตสำนึกที่ดีในความรับผิดชอบต่อหนี้ที่ตนเองไปค้ำประกันไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนนั้นเกิดจากความเสี่ยงที่มีความไม่แน่นอน สภาวะที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยที่เกิดจากธรรมชาติ ภาวะน้ำท่วม ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวผู้กู้บางราย เช่น ภาวะน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ควรให้ความช่วยเหลือผ่อนปรน ยืดระยะเวลาการชำระหนี้ออกไป หรือ มีนโยบายการพักชำระหนี้ชั่วคราวให้กับผู้กู้ที่ได้รับผลกระทบ

คำถามที่ 6 : การบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัดทางด้านการเงิน หากเกิดวิกฤตขาดสภาพคล่องในช่วงของการ

จ่ายเงินปันผลหุ้น เฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิกในช่วงสิ้นปี ท่านเป็นผู้บริหารสหกรณ์ฯ ท่านมีวิธีในการวางแผนหรือแก้ไขปัญหอย่างไร

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 6 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า โดยปกติสหกรณ์ออมทรัพย์ได้มีการวางแผนทางการเงินไว้อย่างรอบคอบอยู่แล้ว ทั้งการวางแผนการออมและการลงทุนอย่างเหมาะสมโดย 3 ใน 6 มีความคิดเห็นว่า การวางแผนสำหรับกรณีขาดสภาพคล่อง คือต้องมีการกันเงินสำรองไว้สำหรับกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น โดยสหกรณ์ออมทรัพย์มีการพิจารณาและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสินทรัพย์ เพื่อให้สหกรณ์มีสภาพคล่องไว้พบกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่ให้ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องในช่วงการจ่ายเงินปันผลหุ้น เฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิกในช่วงสิ้นปี และที่เหลือ 3 ใน 6 มีความคิดเห็นว่า หากเกิดวิกฤตสภาพคล่องขึ้น นอกเหนือจากการที่สหกรณ์มีการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์อยู่ตลอดเวลาแล้วหากเกิดปัญหากับสหกรณ์ขึ้นจริง แนวทางในการแก้ไขคือ โดยการขออนุมัติที่ประชุมใหญ่ไว้ ในการวางแผนป้องกันหากเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องคือ การหาแหล่งเงินทุน โดยมีการตรวจสอบประมาณการยอดเงินที่ต้องใช้ล่วงหน้า 1 – 2 เดือน ซึ่งแหล่งเงินนี้ได้จากการกู้เงินระยะสั้นจากสหกรณ์ทหาร ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย สถาบันการเงินอื่นๆ ที่อัตราดอกเบี้ยไม่สูงมาก การระดมเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษโดยกำหนดระยะเวลาฝากที่สั้น ลดการปล่อยเงินกู้ หรือจำกัดการปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิก โดยตรวจสอบเข้มงวดกับสมาชิกที่ขอกู้เงิน โดยไม่มีความจำเป็น

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 1 ใน 7 มีความคิดเห็นว่าในปัจจุบันการบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด วิเคราะห์จากการรับชำระหนี้ การปล่อยเงินกู้ของสหกรณ์ และส่วนต่างๆ ของอัตราดอกเบี้ยในแต่ละเดือน งบดุล รายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือนต้องควบคุมและใช้มาตรวจการตรวจสอบทางด้านบัญชีอย่างเคร่งครัด ทำให้สามารถมองเห็นตัวเลขอยู่ตลอดเวลา ถ้าหากสภาพคล่องของสหกรณ์ลดลง ก็จะมีมาตรการในการเพิ่มสภาพคล่องปัญหาที่จะไม่เกิด ซึ่งที่ผ่านมายังไม่เคยปรากฏ

คำถามที่ 7 : การตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ท่านคิดว่าเพียงพอหรือไม่และนโยบายการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนี้ มีส่วนช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนได้มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

ผู้ให้การสัมภาษณ์จำนวน 4 ใน 7 มีความคิดเห็นว่า การตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปัจจุบันนี้มีความเพียงพออยู่แล้ว เพราะได้ตั้งตามมาตรฐานการ

บัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นมีส่วนช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนเป็นอย่างมาก เพราะปัจจุบันหนี้ที่เก็บไม่ได้ต้องยอมรับว่ามีเกิดขึ้นอย่างแน่นอน การตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว นำไปหักออกจากยอดลูกหนี้เพื่อให้ทรัพย์สินประเภทลูกหนี้ ซึ่งเป็นตัวเงินที่แท้จริงและให้ทาง สหกรณ์จัดชั้นคุณภาพหนี้ โดยการจัดชั้นคุณภาพหนี้ของสหกรณ์ คือ 1. ลูกหนี้ปกติ 2. ลูกหนี้ จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน 3. ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย 4. ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ 5. ลูกหนี้จัดชั้นสูญ ทั้งนี้ ลูกหนี้จัดชั้นคุณภาพตั้งแต่ 2 ถึง 5 ถือเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การจัดชั้นคุณภาพหนี้ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์สามารถมองเห็นถึงตัวเลขและสามารถนำมาวิเคราะห์และประเมินสภาพหนี้ได้ ดังนั้น เมื่อสหกรณ์สามารถวิเคราะห์และประเมินหนี้ได้ จึงมีส่วนช่วยให้สหกรณ์ออมทรัพย์นั้น สามารถเตรียมรับมือการบริหารสภาพคล่องที่มีประสิทธิภาพ การบริหารหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สหกรณ์นั้นไม่เกิดการล้มละลายหรือต้องปิดตัวเองลง แต่ตรงกันข้ามจะทำให้สหกรณ์เกิดความเข้มแข็ง และสร้างความยั่งยืนได้ต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 3 ใน 7 มีความคิดเห็นที่ไม่เพียงพอ เพราะหนี้สงสัยจะสูญ ตั้งขึ้นได้ตามบัญชีทางด้านบัญชี แต่ถ้าหากใช้มาตรการดังกล่าวข้างต้นหนี้สงสัยจะสูญจะมีเปอร์เซ็นต์ต่ำมาก หากต้องตั้งมาก แสดงว่ามาตรการที่ใช้ในการบริหารสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน แต่การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เป็นการประเมินหนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทำให้สามารถหาทางเตรียมการแก้ไขได้ล่วงหน้า ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เกิดความยั่งยืนได้อย่างมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นในการการบริหารความเสี่ยงทางด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด สรุปดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 การศึกษาวิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 7 คน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ในภาพรวม และสามารถจำแนกประเภทของการบริหารความเสี่ยงได้ดังนี้

5.1.1.1 ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์

5.1.1.1.1 ด้านกระบวนการบริหารและติดตามหนี้สิน ในการบริหารสหกรณ์ชุดผู้บริหารทั้งหมด ได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสหกรณ์ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยชุดผู้บริหารนั้นได้บริหารงานสหกรณ์เป็นไปในทางที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ และในการติดตามสินเชื่อของสหกรณ์ฝ่ายบริหารพิจารณาเงินกู้มีความสามารถในการเร่งรัดหนี้ของสมาชิกที่ค้างค้างได้ มีระบบการติดตามหนี้สินเป็นไปตามขั้นตอน และระเบียบของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด

5.1.1.1.2 ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ สมาชิกทุกคนที่ขอกู้เงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งข้าราชการประจำ ลูกจ้างชั่วคราว มีคุณลักษณะที่ตรงตามเกณฑ์การขอกู้ และได้ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากหน่วย ที่สำคัญผู้บังคับบัญชาได้รู้ถึงสถานภาพทางการเงินของกำลังพลในหน่วยตัวเอง ด้วยว่ามีสิทธิกู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก่อนที่จะส่งเรื่องมาที่ สหกรณ์ตรวจสอบอีกครั้ง ป้องกันการปลอมแปลง ไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง

5.1.1.1.3 ด้านการวิเคราะห์ความสารถในการชำระหนี้ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้หลังจากที่วินิจฉัยการปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์พร้อมกับหลักประกันแล้วนั้น ผู้กู้สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ครบตามจำนวนที่ตกลงไว้กับสหกรณ์ตามระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์

5.1.1.1.4 ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ในการพิจารณาเงินกู้ สหกรณ์คณะกรรมการได้วิเคราะห์หลักประกันในการให้เงินกู้หลักประกันแรกคือ ทนเรือนหุ้นของสมาชิก หลักประกันที่สองคือ ผู้ค้ำประกันที่เป็นตัวบุคคล ว่ามีความสามารถพอที่จะใช้เป็นหลักประกันเงินกู้สหกรณ์ สิ่งที่สำคัญในการค้ำประกันสินเชื่อคือผู้ค้ำประกันได้อยู่ในระเบียบที่กำหนด มีสถานภาพที่มั่นคงและมีความสามารถในการรับภาระสินเชื่อในอนาคตได้

5.1.1.2 ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์

5.1.1.2.1 ด้านกระบวนการบริหารและติดตามหนี้สิน ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ที่พบมากในขณะนี้ คือ เรื่องการติดตามหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์ไม่ได้มีการจัดชุดติดตามหนี้สินที่แน่นอน และเจ้าหน้าที่บางคนมีความรู้ความสามารถในการเอาใจใส่การติดตามหนี้สินที่ไม่เหมือนกัน จึงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการติดตามหนี้สิน และพบปัญหานี้มากในผู้กู้ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ เนื่องจากสหกรณ์ไม่สามารถติดตามหนี้สินได้ทันที จึงทำให้สหกรณ์เกิดปัญหาดอกเบี้ยค้างในรายบุคคลนั้นๆ

5.1.1.2.2 ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ การขอกู้ของสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ ที่สมัครใหม่ สถานภาพยังไม่สมบูรณ์ ทั้งผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน เพราะยังใหม่ทั้งคู่ และส่วนมากที่พบในเรื่องของอายุ ผู้กู้บางคนมีอายุใกล้เกษียณอายุราชการ สหกรณ์อาจจะต้องจำกัดการให้กู้ และการผ่อนชำระหนี้ระยะสั้น ให้พอดีกับอายุราชการ ปัญหาของผู้กู้ที่ไม่ค่อยเกิดกับข้าราชการประจำมาก เพราะ ข้าราชการประจำจะมีสถานภาพที่มั่นคง แน่นนอน ทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ส่วนสมาชิกส่งนอกที่ขอกู้ก็สามารถกู้ได้ตามระเบียบ เพราะใช้ทนเรือนหุ้นค้ำประกันตนเอง

5.1.1.2.3 ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ปัญหาที่สำคัญมากในการชำระหนี้ ของสมาชิกส่งนอก เพราะสมาชิกจะมาชำระหนี้ด้วยตัวเอง จึงเกิดปัญหาในการส่งเงินชำระหนี้ล่าช้า ไม่ตรงเดือน ซึ่งแตกต่างจากชำระราชการประจำ หรือลูกจ้างชั่วคราว ที่สามารถหักเงินเดือนชำระหนี้ให้กับทางสหกรณ์ได้ จึงไม่ค่อยมีปัญหาในการขาดการชำระหนี้มากเท่าที่ควร

5.1.1.2.4 ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ปัญหาที่สำคัญจะเกิดขึ้นกับลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ ที่สมัครใหม่เพราะยังมีหลักประกันเงินทุนเรือนหุ้นที่น้อย และยังเกิดปัญหาผู้ค้ำประกันบางรายที่สถานภาพทางการเงินไม่สมบูรณ์ จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของผู้ค้ำประกันที่หายาก

5.1.1.3 ประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์เพื่อสู่ความยั่งยืน

5.1.1.3.1 ด้านกระบวนการบริหารและติดตามหนี้สิน คณะกรรมการบริหารงานสหกรณ์และบุคลากรในองค์กรทุกคนที่สมาชิกได้เลือกเข้ามา มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด รวดเร็ว ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม ยุติธรรม และในการบริหารงานจะเป็นกลาง สามารถพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นไปในทางที่ดี และผู้บริหารสหกรณ์ควรมีการจัดการทำแผนการบริหารความเสี่ยงไว้ รองรับ และการติดตามหนี้สินได้ทันเมื่อเกิดปัญหา

5.1.1.3.2 ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ สมาชิกได้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์สหกรณ์ ในการกู้ และคณะกรรมการดำเนินงานพิจารณาเงินกู้ตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน พฤติกรรมของผู้กู้ มีความน่าเชื่อถือ ความมั่นคง และ กวดขันการใช้เงินของสมาชิกให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ขอไว้

5.1.1.3.3 ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ พิจารณาให้อยู่ในข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การให้กู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การส่งเงินงวดชำระหนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ ตรวจสอบคุณสมบัติผู้กู้ในการให้กู้ครั้งก่อนว่ามี ความสามารถในการชำระหนี้เป็นอย่างไร ช่วยให้ผู้กู้ได้วางแผนการใช้จ่ายเงินที่ดีขึ้นและไม่มีผลกระทบในการขอเงินครั้งต่อไป และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสหกรณ์ได้

5.1.1.3.4 ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้สหกรณ์ได้จัดลำดับความสำคัญการให้เงินกู้แก่สมาชิกทุกราย ที่มีหลักประกันตรงตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ ทั้งตัวบุคคลและทุนเรือนหุ้นที่เป็นหลักประกันสำคัญ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

5.1.1.4 นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์เพื่อผู้ความยั่งยืน มีความเหมาะสม จากการดำเนินงานกิจการออมทรัพย์ที่ผ่านมาไม่ประสบปัญหา การบริหาร ความเสี่ยงด้านเครดิตและใช้ระเบียบมาตรฐานของสหกรณ์ มาตรการด้านวินัย ระเบียบ ของทาง ราชการ ที่มีผู้บังคับบัญชาในแต่ละหน่วยงาน ควบคุม ดูแล ในการปฏิบัติงานให้สามารถ ตรวจสอบได้ ส่วนในการเตรียมความพร้อมในการรับรองสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้น ได้มีการ ประเมินความเสี่ยงในส่วนราชการ จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงในส่วนราชการ และได้ เตรียมความในการบริหารงานสหกรณ์ที่สามารถมาปฏิบัติได้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน

5.1.1.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือบริหารจัดการอุปสรรคต่อการบริหาร ความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านเครดิตอย่างยั่งยืน อยู่ที่นโยบายบางอย่างที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง และการ บริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ไม่เหมาะสมตามนโยบายที่ได้วางไว้ แนวทางการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรค มีการวางนโยบายการบริหารงานที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสามารถ นำมาปฏิบัติงานได้จริง และการบริหารงานเหมาะสมกับเศรษฐกิจในปัจจุบันเพื่อความยั่งยืนของ สหกรณ์ในอนาคต

5.1.1.6 การวางแผนหรือแก้ไขปัญหา การบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออม ทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ทางด้านการเงินหากเกิดวิกฤตขาดสภาพคล่องในช่วงของ การจ่ายเงินปันผลหุ้นเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิกช่วงสิ้นปี สหกรณ์ออมทรัพย์มีการ วางแผนทางการเงินไว้อย่างรอบคอบ ทั้งการออม และการลงทุนอย่างเหมาะสมกับการสำรองเงิน คณะกรรมการพิจารณาและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสินทรัพย์ ให้มีสภาพคล่องไว้ พอกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ในช่วงการจ่ายเงินปันผลหุ้น เฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงสิ้นปี แนว ทางการแก้ไขได้มีการขออนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ไว้ในการวางแผนการป้องกันปัญหาการขาด สภาพคล่อง ตรวจสอบประมาณการของสหกรณ์ล่วงหน้า ระดมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่ ดอกเบี้ยต่ำ

5.1.1.7 นโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในการ บริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ปัจจุบันนี้มีความเพียงพอมาก เพราะสหกรณ์ได้ตั้งค่า เผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งนโยบายมีส่วนช่วยในการบริหาร ความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนเป็นอย่างมาก และการจัดชั้นคุณภาพหนี้ทำให้สหกรณ์สามารถ มองเห็นตัวเลขและสามารถประเมินสภาพหนี้ได้ จึงมีส่วนช่วยให้สหกรณ์ออมทรัพย์เตรียมรับมือ

กับการบริหารสภาพคล่องที่มีประสิทธิภาพ และให้สหกรณ์เกิดความเข้มแข็ง สร้างความยั่งยืนได้ต่อไป

5.2 การอภิปรายผล

ในการศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ได้อภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ สหกรณ์มีการกำหนดกระบวนการบริหารด้านบุคลากร ด้านระบบงาน โดยสอดคล้องกับงานวิจัย อมรรัตน์ อัคราช. (2553)การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ พบว่า ด้านบุคลากรมีการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ ด้านระบบงานจะมุ่งการพัฒนาในเรื่องของขั้นตอนและหลักเกณฑ์ การปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการป้องกันความเสี่ยงในการติดตามหนี้สินที่จะเกิดขึ้น จากการให้สินเชื่อซึ่งมีดอกเบี้ยเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์

ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ วิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกิจการสหกรณ์ และมีความสำคัญมาก ในการพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้กู้ และจะต้องให้ความสำคัญในการตรวจสอบและพิจารณาเงินกู้ ในด้านต่างๆ รวมทั้ง ต้องพิจารณาด้านคุณสมบัติของผู้กู้ อย่างดีและเหมาะสม ดูข้อมูลเอกสารของผู้กู้ละเอียด ตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการไม่ได้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริง

ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ คณะกรรมการพิจารณาจากข้อกำหนดต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญทั้ง การให้กู้ การส่งเงินงวดชำระหนี้ ความรับผิดชอบหนี้สินตามที่กำหนดไว้

ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกิจการ และด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้ ส่วนมากจะเกิดปัญหาน้อย และการชำระหนี้จะส่งหักจากหน่วยต้นสังกัด ในส่วนหลักประกันสินเชื่อจึงไม่ค่อยมีผลกระทบต่อสหกรณ์

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต สหกรณ์ได้มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ เพื่อเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของสหกรณ์ โดยสอดคล้องกับงานวิจัย อรอนงค์ คำแหง. (2555) การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต กรณีศึกษา บริษัท อะมานะย์ สีสิ่ง จำกัด (มหาชน) พบว่ามีการ

พิจารณาการกันเงินสำรองไว้สำหรับหนี้สงสัยจะสูญอย่างเพียงพอ สำหรับความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น(Expected Loss) เป็นอย่างดี

การบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ สหกรณ์จะมีการบริหารเงินในสหกรณ์ให้เหลือเงินในสหกรณ์น้อยที่สุด คือ การปล่อยเงินกู้ หรือ ซื้อตั๋วสัญญา ที่คิดว่าได้ผลตอบแทนกลับมาที่สหกรณ์มากที่สุด โดยไม่ปล่อยให้เงินในสหกรณ์มาก เพราะไม่ทำให้เกิดผลประโยชน์ตอบแทนใดๆ ต่อสหกรณ์

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 ด้านกระบวนการบริหารและติดตามหนี้สิน มีปัญหาและอุปสรรค คือ เรื่องการติดตามหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์ไม่ได้มีการจัดชุดติดตามหนี้สินที่แน่นอน ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ควรจัดเจ้าหน้าที่ติดตามหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามหนี้สินของสมาชิกที่ชำระหนี้สินล่าช้า ซึ่งอาจในวิธีการโทรตาม การส่งข้อความ และการติดตามที่บ้านพัก เป็นต้น

5.3.1.2 ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้ และด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ มีปัญหาและอุปสรรค คือ การขอกู้ของสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานราชการ ที่สมัครใหม่มีหลักประกันเงินทุนเรือนหุ้นที่น้อย ทำให้สถานภาพยังไม่สมบูรณ์ จึงต้องหารผู้ค้ำประกัน และผู้ค้ำประกันบางรายที่สถานภาพทางการเงินไม่สมบูรณ์ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อโดยเน้นย้ำในส่วนของคุณภาพของผู้กู้และผู้ค้ำประกันให้สมาชิกทราบหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างทั่วถึง

5.3.1.3 ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ ปัญหาและอุปสรรค คือ ปัญหาการชำระหนี้ของข้าราชการบำนาญหรือสมาชิกส่งนอก เพราะสมาชิกจะมาชำระหนี้ด้วยตัวเอง จึงเกิดปัญหาในการส่งเงินชำระหนี้ล่าช้า ไม่ตรงเดือน ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ควรมีระบบการเตือนวันครบกำหนดในการชำระหนี้สินของสมาชิกที่ชำระหนี้สินด้วยตนเองโดยเงินสด เช่น การส่งข้อความแจ้งยอดการชำระและวันครบกำหนดชำระ เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้บริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในครั้งต่อไป ผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ควรเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่าง เช่น กลุ่มสมาชิก และกลุ่มเจ้าหน้าที่ ในการเก็บข้อมูล โดยนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มผู้บริหารกลุ่มสมาชิก และกลุ่มเจ้าหน้าที่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด

บรรณานุกรม

- จุฑาทิพย์ ภัทรวาท. (2543). **การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิมพล ดุลสัมพันธ์. (2544). **ประมวลบทความเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์**. กรุงเทพฯ: พิมพ์อักษร.
- ชนินทร์ พิทยาวิจิธ. (2547). **วิกฤติเศรษฐกิจธุรกิจ NPL สถาบันการเงิน**. กรุงเทพฯ : อักษรโสภณ.
- ชยันนาท นันทเสน. (2548). **การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานธุรกิจ สังกัดสำนักงานฝ่ายสินเชื่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2555). **ข้อมูลสหกรณ์**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.fsct.com/fsct_firstmain.php (1 กันยายน 2555).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2549). **รายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ**. กรุงเทพฯ : ธนาคารกรุงเทพ.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 10)**. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นฤมล สะอาดโคม. (2548). **การบริหารความเสี่ยง**. กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์.
- นิวัฒน์ กาญจนภูมิินทร์. (2552). **ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ (พิมพ์ครั้งที่ 9)**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประยงค์ สายประเสริฐ. (2535). **การบริหารงานสหกรณ์ เอกสารคำสอน**. เชียงใหม่: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ประเวศ วะสี. (2549). **ยุทธศาสตร์ชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคมธนาคารออมสิน.
- ปรีชา ภูขำ. (2547). **การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ**. กรุงเทพฯ : ส่วนฝึกอบรมพนักงานสาขา ฝ่ายฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน.
- ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์. (2540). **สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรีชา เปลี่ยนวงศ์สานต์. 2547. **นิเวศวิทยาการเมืองและมโนทัศน์แห่งความยั่งยืนยาวนาน**.
สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2555, จาก
<http://www.seub.ksc.net/datacenter/datacenter10/vision.html>
- ไพศาล เตียวงษ์สุวรรณ. (2544). **ความเสี่ยงกับการบริหารเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์
ประมวลบทความเกี่ยวกับสหกรณ์ เล่ม 15**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์
แห่งประเทศไทย.
- รุ่งจิตต์ ปุณณะหิตานนท์. (2545). **หลักการให้เครดิตและแนวความคิดในการพิจารณา
สินเชื่อ**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายนโยบายสินเชื่อ ธนาคารกรุงเทพ (จำกัด) มหาชน.
- วสันต์ ยศสมแสน. (2545). **ความคิดเห็นของผู้จัดการสาขาธนาคารพาณิชย์ ในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ต่อรูปแบบการกำกับดูแลแนวโน้มใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2555). **ความเสี่ยง**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://th.wikipedia.org/wiki/ความเสี่ยง>. (1 กันยายน 2555).
- วินัย วีระพัฒนานนท์. 2538. **สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: บริษัท ส่องศยาม จำกัด.
- วิโรจน์ หระสิทธิ์. (2553). **การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ของพนักงานสินเชื่อ
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น
มหาสารคาม และร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- สราวุธ สุริยวงศ์. (2549). **การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อ
ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด.(2544). **ข้อบังคับประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์
สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด**. กรุงเทพฯ: สหกรณ์ออมทรัพย์
กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด.
- สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด (2554) **รายงานการประชุมใหญ่ประจำปี 54**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุนีย์ มิถนะมาลย์. (2545). รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ เชื้อช้างซ้อน. (2553). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และใช้
**ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านดินดำ ตำบลท่าก้อ
 อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2547). สำนักงาน
 คณะกรรมการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **เอกสารการจัดทำ
 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)**. สืบค้น
 เมื่อ 17 มกราคม 2555, จาก <http://www.nesdb.go.th>
- อมรรัตน์ อัคราช. (2553). การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาด
ใหญ่มาก กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อรอนงค์ คำแหง. (2555) การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต กรณีศึกษา บริษัท อะมานะฮ์
**สิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) คันทวาริสระ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 มงคลพระนคร**
- RYT9. (2557). **พบสัญญาเงินกู้ปลอม สหกรณ์ฯ วงเงินสอดรับเช็ค สุภชัย 878 ฉบับ**
 (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.ryt9.com/s/ryt9/2129807> (9 เมษายน 2558)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด
เรื่อง

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน ของสหกรณ์ออมทรัพย์
กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด

ชื่อ..... อายุ.....ปี

☐ กองการออมทรัพย์	☐ กองการสงเคราะห์
☐ กองธุรการ	☐ กองการฌาปนกิจสงเคราะห์
☐ กองแผนและโครงการ	☐ กองกิจการสโมสร
☐ กองงบประมาณและการเงิน	

ระดับตำแหน่งงาน.....

อายุการทำงานในสหกรณ์ออมทรัพย์ฯปี

1. ท่านมีแนวคิดอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

-ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ถูก

.....

.....

.....

-ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

.....

.....

.....

-ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไรที่สำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์เพื่อสู่ความยั่งยืนในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ด้านกระบวนการบริหารและติดตามสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้กู้

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้

.....

.....

.....

.....

- ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่านโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และท่านมีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อรับรองสถานการณ์ฉุกเฉินในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าอะไร เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืน และท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือบริหารจัดการอุปสรรคนั้น อย่างเป็นบ้าง

.....

.....

.....

.....

6. การบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด ทางด้านการเงิน หากเกิดวิกฤตขาดสภาพคล่องในช่วงของการจ่ายเงินปันผลหุ้น เฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสมาชิกในช่วงสิ้นปี ท่านเป็นผู้บริหารสหกรณ์ฯ ท่านมีวิธีในการวางแผนหรือแก้ไขปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. การตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ท่านคิดว่าเพียงพอหรือไม่และนโยบายการตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญนี้ มีส่วนช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างยั่งยืนได้มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล สิบเอกหญิง รตนกร แพร่สี
วัน เดือน ปีเกิด 05 สิงหาคม 2528
ภูมิลำเนา 132/565 ถนนพระราม 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	พ.ศ.2551
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการตลาด	วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี	พ.ศ.2546

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

2546 – ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมสวัสดิการทหารบก จำกัด,
เสมียนแผนกบัญชี กองการออมทรัพย์ กรมสวัสดิการทหารบก

